

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ดันดิรจนาวงศ์ (2) อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่
(3) อาจารย์ ดร.ทศนี วงศ์เย็น **ปีการศึกษา** 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 36 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 36 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 36 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 36 คน ผู้แทนผู้ประกอบการ 36 คน ผู้แทนครู 36 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 36 คน รวม 252 คน ซึ่งได้มาจากกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับ ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่และประธานที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนครูไม่แตกต่างกัน และ (3) สำหรับปัญหาในการบริหารพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาและความรู้เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดประชุมให้รับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา และการกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

คำสำคัญ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

Thesis title : Roles Of Basic Education School Board Members In Administration Of Schools
Under Bangkok Metropolis

Researcher : Mr. Surapat Charthamraksa ; **Degree** : Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors : (1) Dr. Suttiwan Tuntirahanawong, Associate Professor; (2) Dr. Boonlue Thongyu ;
(3) Dr. Tassanee Wongyuen **Academic year** : 2004

ABSTRACT

The purposes of this study were to (1) study roles of basic education school board members in administration of schools under Bangkok Metropolis and (2) compare opinions of school board chairpersons who were experts, monk representatives or local religious organization representatives, community organization representatives, alumni representatives, parent representatives, teacher representatives, and school administrators; and (3) study problems and recommendations regarding roles of basic education school board members in administration of schools under the Bangkok Metropolis.

The research sample totaling 252 randomly selected persons consisted of 36 school board chairpersons who were expert, 36 monk representatives or local religious organization representatives, 36 community organization representatives, 36 alumni representatives, 36 parent representatives, 36 teacher representatives, and 36 school administrators. The research instruments were an interview structure and a rating scale questionnaire developed by the researcher with reliability of .98. The employed statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, ANOVA, and Scheffe's method of pair wise comparison.

Research findings were as follows: (1) Respondents had opinion that the overall of roles of basic education school board members in administration of schools under Bangkok Metropolis was undertaken at the high level. (2) Significant difference at the .05 level was found when opinions of school administrators, parent representatives, community organization representatives, alumni representatives, monk representatives or local religious organization representatives, and experts were compared, but those of school administrators and teacher representatives were not significantly different. (3) The problem were the following: the basic education school board member had no time, expertise concerning roles of basic education school board in determination of development policy and plan, monitoring and control of plan implementation; while the recommendations were as follows: conference should be held involving school board members on how to formulate policy, monitor and control plan implementation for the school.

Keywords : Basic education school board members, Bangkok Metropolis

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	14
ความหมายของบทบาท.....	14
ประเภทของบทบาท.....	16
การวิเคราะห์บทบาท.....	17
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	18
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	20
การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	29
ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษา.....	31
โครงสร้างการบริหารการศึกษา.....	33
การบริหารงานในสถานศึกษา.....	36
บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	38

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์.....	100
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	106
สรุปการวิจัย.....	106
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	129
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	130
ข รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างสังกัดกรุงเทพมหานคร.....	132
ค สำเนาหนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	135
ง สำเนาระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547	139
จ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	146
ฉ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	151
ประวัติผู้วิจัย.....	167

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่ม.....	46
ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพในบทบาท การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	54
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	58
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาตามบทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษาจำแนกตามรายชื่อย่อย.....	61
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามบทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา.....	62
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามบทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการ จัดทำสารหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

<p>ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา.....</p>	<p>64</p>
<p>ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....</p>	<p>65</p>
<p>ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการ พัฒนาเด็กตามศักยภาพ.....</p>	<p>66</p>

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

<p>ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วม ร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของ สถานศึกษา.....</p>	<p>67</p>
<p>ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีกิจกรรม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ.....</p>	<p>68</p>
<p>ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 9 เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น.....</p>	<p>69</p>

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
<p>ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน.....</p>	70
<p>ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะ การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการ สำนัก การศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณา แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา.....</p>	71
<p>ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 12 แต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร.....</p>	72
<p>ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และ ผู้บริหารสถานศึกษาตามบทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย.....</p>	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือ ผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามรายชื่อ.....	74
ตารางที่ 4.17 แสดงผลเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบทางเดียว(One-way ANOVA).....	79
ตารางที่ 4.18 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดย วิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe 's method) บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา.....	82
ตารางที่ 4.19 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดย วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	83
.....	
ตารางที่ 4.20 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดย วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบใน การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น.....	84
.....	
ตารางที่ 4.21 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดย วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา.....	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
<p>ตารางที่ 4.22 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน.....</p>	86
<p>ตารางที่ 4.23 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป.....</p>	87
<p>ตารางที่ 4.24 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ.....</p>	88
<p>ตารางที่ 4.25 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน.....</p>	89
<p>ตารางที่ 4.26 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา.....</p>	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย.....	91
ตารางที่ 4.28 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe 's method) โดยรวม.....	92
ตารางที่ 4.29 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคิดค่าร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคิดค่าร้อยละจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....	100

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2.1 ระบบการบริหารการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนามนุษย์ เพื่อให้มนุษย์ได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและเกิดสันติสุขในโลก แนวทางการจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์โดยการให้การศึกษาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเป็นอันดับแรก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 จึงได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย” พร้อมกับกำหนดเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามมาตรา 81 ก็คือรัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวินิจฉัยและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จึงได้ถูกบัญญัติขึ้นพร้อมกับกำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในหมวด 1 มาตรา 6 คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 8 เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความ หลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น สำหรับหลักการ ให้สังคมมีส่วนร่วมนั้น ได้กำหนดไว้ในมาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ของสถานศึกษา สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาอาจมีกรรมการเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นหลักการที่กำหนดขึ้นตามแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) อันเป็น หลักการพื้นฐาน ที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 :3)

การดำเนินงานตามแนวทางให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในรูปแบบคณะกรรมการนี้ ถูกกำหนดขึ้นโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ยังพบปัญหาในการดำเนินงานอยู่หลาย ด้าน ซึ่งมีผู้สนใจทำการศึกษาและวิจัยอย่างหลากหลาย ดังที่เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545 : 206-209) ได้กล่าวถึงปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาในภาพรวมของ ทุกระดับว่ามีหลายเรื่อง ได้แก่ (1) จุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วมไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดความสับสน ซึ่งที่จริงแล้วจุดมุ่งหมายของการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาก็เพื่อให้ประชาชน ได้ใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะความเชี่ยวชาญและทรัพยากรมาช่วยบริหาร ช่วยกำหนดนโยบาย วางแผน กำกับดูแลปฏิบัติงานตามแผนและประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายหลัก คือ การ พัฒนาการศึกษา มิใช่การมีผลประโยชน์ของบุคคลแอบแฝงอยู่ (2) การคัดเลือกบุคคลเข้ามามีส่วน ร่วมเป็นเรื่องสำคัญมาก จำเป็นต้องใช้เวลา ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถมักจะมีภารกิจมาก ทำให้ไม่มีเวลาพอหรืออาจจะไม่เต็มใจเข้ามามีส่วนร่วม และบางครั้งผู้บริหารอาจเลือกบุคคลที่มี

ความคิดเห็นตรงกันเข้ามา (3) เรื่องที่ควรจะทำ ปัญหาคือจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารเรื่องอะไรบ้าง ภารกิจแต่ละอย่างอาจต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติแตกต่างกัน คน ๆ เดียวอาจจะไม่เหมาะสมในการเข้ามามีส่วนร่วมในทุกเรื่อง (4) วิธีการมีส่วนร่วมมักจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ปัญหาคือ ความคิดเห็นของประชาชนอาจไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร ประชาชนอาจทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานไม่เต็มที่ (5) ปริมาณของการมีส่วนร่วม ปัญหาคือ จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด เพราะภารกิจในแต่ละเรื่องต้องการจำนวนคนมากน้อยต่างกัน อีกอย่างประชาชน บางส่วนมีส่วนร่วมแบบจอมปลอม คือเป็นกรรมการแต่ไม่มาประชุมไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น ไม่ประสงค์จะทำงาน และบางครั้งเข้ามามีส่วนร่วมมากเกินไป คือมาเกี่ยวข้องเสียทุกเรื่อง นิภา วรรณรักษ์ (2541) พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาโรงเรียนนั้นเป็นการสนับสนุนด้านแรงงาน การให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน เอกราช ฉัตรใจคำ (2542) พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ทำให้ไม่มีเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เสรี ปานเงิน (2546) ได้ศึกษาผลงานวิจัยแล้วสรุปว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 21-22) ที่พบว่าจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันที่มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ (1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ว่าตนเองจะทำอะไร ทำอย่างไรและทำเพื่ออะไร (2) บุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการส่วนใหญ่ได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ (3) วิธีการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการยังขาดทักษะและประสบการณ์ เช่น ทักษะร่วมประชุมตัดสินใจ เป็นต้น (4) สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าคณะกรรมการเป็นเพียงผู้สนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าเป็นผู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น (5) กรรมการสถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าการบริหารจัดการเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา (6) กรรมการสถานศึกษาแต่ละคนมีภาระงานมาก การประชุมจึงขาดความต่อเนื่องและความพร้อมเพรียง (7) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารคุณภาพ จึงเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการบริหารจัดการ การนำข้อมูลไปใช้ในการพิจารณาของ คณะกรรมการเพื่อการตัดสินใจ การแก้ปัญหาหรือพัฒนา งานการศึกษา ส่วนใหญ่จึงอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกและประสบการณ์เดิม (8) ในอดีต

สถานศึกษาขาดความคล่องตัวในการบริหาร ปัจจุบันสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีความคล่องตัวสูง สามารถบริหารกิจการได้ด้วยตนเอง แต่กรรมการสถานศึกษาบางส่วนยังขาดความชัดเจนในบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาที่จะต้องมีการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนอย่างใกล้ชิด

กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงานในหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยจะต้องดำเนินการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ให้จึงได้ ยุทธพน โปธิ์พุดตาล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า การร่วมประชุมหรือร่วมปฏิบัติในการกำกับ อนุมัติ ให้ ความเห็น พิจารณาหรือติดตามตรวจสอบของคณะกรรมการ โรงเรียนมีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมของโรงเรียน การบริจาคส่วนตัว การจัดกิจกรรมนักเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ ในเรื่องต่าง ๆ การประสานงานให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการด้านสถานที่ในการจัดงานของ ชุมชน การเสนอตัวบุคคล ความสัมพันธ์ชุมชน และการปฏิบัติงานตามที่มีอำนาจมอบหมายให้ โรงเรียนและโรงเรียนร้องขอมา สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มีปัญหาสูงสุด คือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ โรงเรียนเนื่องจากการประกอบอาชีพส่วนตัว ขาดการ ประสานงานและติดต่อซึ่งกันและกัน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ไม่มีการประสานงานที่ดีพอ ต่อมากรุงเทพมหานครได้ประกาศใช้ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร ขึ้นเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2547 โดยกำหนดให้สถานศึกษามีคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาละไม่น้อยกว่าเก้า คนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทน กรุงเทพมหานคร ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และมีผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระเบียบ ดังกล่าวยังไม่พบผู้ทำการศึกษาหรือวิจัยในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการเป็น ผู้นำ (Leader) แสดงภาวะผู้นำ (Leadership) ใช้ศาสตร์และศิลป์ของการเป็นผู้นำชักจูงใจให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเต็มใจที่จะให้ ความร่วมมือช่วยเหลือและทุ่มเทสรรพกำลังพร้อมทั้งเสียสละกำลัง สติปัญญา ความรู้ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงมี

ความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามข้อ 15 แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2547 ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษายบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 ครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยกำหนดขอบเขตของการศึกษา ไว้ดังนี้

5.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษายบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อ 15 แห่งระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 ซึ่งมีจำนวน 13 ข้อ ดังนี้

5.1.1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

5.1.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

5.1.3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

5.1.4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

5.1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

5.1.6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

5.1.7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

5.1.8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก

และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

5.1.9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

5.1.10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อ สาธารณชน

5.1.11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการที่ปรึกษา

5.1.12 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

5.1.13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

5.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ ในพื้นที่กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 สำนักงานเขต คือ สำนักงานเขตคลองสาน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และสำนักงานเขตทวี วัฒนา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทน องค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และ ผู้บริหารสถานศึกษา รวม 280 คน ระยะเวลาที่ศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

5.3.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ ตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกเป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหาร สถานศึกษา

5.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน จำนวน 13 ข้อ ได้แก่

- 1) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

- 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 7) เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
- 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน
- 11) พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
- 12) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร
- 13) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

6. นิยามศัพท์

6.1 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อ 15 แห่งระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย

6.1.1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา หมายถึง ศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมาย หลักการของการจัดการศึกษา ตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา เสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เสนอแนะแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาด้าน วิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์ชุมชนและการ กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

6.1.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา หมายถึง ศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พิจารณาความสอดคล้องของ แผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสถานศึกษา พิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสม เกี่ยวกับวิธีการหรือยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน กิจกรรม งาน โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

6.1.3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น หมายถึง ศึกษาหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พิจารณาความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา

6.1.4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา หมายถึง กำหนดแผนการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ วิธีการ ระยะเวลา ดำเนินการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่ หลากหลาย ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และขวัญกำลังใจ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6.1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับจำนวน ผู้เรียน การคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้เป็นปัจจุบัน สนับสนุน และจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงหรือ เสนอแนะให้ได้เรียนนอกระบบหรือตามอัธยาศัย จัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาและ สิ่งจำเป็นอื่นๆแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน

6.1.6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ หมายถึง ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กพิการได้รับการเรียนร่วมกับเด็กปกติ สอดส่องดูแลเด็กที่ได้รับการทารุณ กดขี่ ข่มเหง ถ่วงละเมิดทางเพศ ใช้แรงงานเด็ก กักขัง ฯลฯ ให้ได้รับความช่วยเหลือและส่งไปขอรับบริการที่เหมาะสม สอดส่องดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคลมากที่สุด สนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก

6.1.7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา หมายถึง มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา การจัดหาผลิตสื่อ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ การกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผล การกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา เสนอแนวทางให้มีการใช้ดูแลและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ร่มรื่นและสวยงาม

6.1.8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ หมายถึง ส่งเสริมให้มีการจัดหารายได้ ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมและกำกับติดตามการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและกำกับติดตามเพื่อให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ พร้อมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญา ท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร

6.1.9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น หมายถึง เสริมสร้างและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน

องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการและให้บริการแก่ชุมชน

6.1.10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน หมายถึง ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เสนอแนะในการปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณชน

6.1.11 พิจารณาสอนแนะการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา หมายถึง การพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมและเห็นสมควรแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของสถานศึกษา แล้วเสนอรายชื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายให้เป็นผู้แต่งตั้ง

6.1.12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร หมายถึง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในแต่ละกรณีเกี่ยวกับงานของสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

6.1.13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย และตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.2 สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดจำนวน 40 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และสำนักงานเขตทวีวัฒนา

6.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้แทนที่เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.4 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ หมายถึง ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.5 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ผู้แทนบุคคลในชุมชนที่มีที่ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษา หรือแขวงที่สถานศึกษาดังอยู่ และได้รับการแต่งตั้ง

ให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.6 **ผู้แทนศิษย์เก่า** หมายถึง ผู้แทนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหรือเคยศึกษาในสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.7 **ผู้แทนผู้ปกครอง** หมายถึง ผู้แทนของบิดามารดาหรือผู้มีอำนาจปกครองนักเรียน และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.8 **ผู้แทนครู** หมายถึง ผู้แทนครูที่ทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

6.9 **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ ดังนี้

7.1 ได้ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 ได้ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการเสริมสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสาร และแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 ความหมายของบทบาท
 - 1.2 ประเภทของบทบาท
 - 1.3 การวิเคราะห์บทบาท
 - 1.4 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.5 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
 - 2.1 ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษา
 - 2.2 โครงสร้างการบริหารการศึกษา
 - 2.3 การบริหารงานในสถานศึกษา
 - 2.4 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ความหมายของบทบาท นักการศึกษาและนักวิชาการได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของบทบาทและให้ความหมายของคำว่าบทบาทไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สมยศ นาวิกาน (2540 : 758-759) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ กลุ่มของพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังไว้จากสมาชิกที่มีตำแหน่งบางอย่างภายในกลุ่ม ผู้บริหารจะมีบทบาทที่หลากหลายภายในองค์กรของพวกเขา เช่น บทบาททางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาททางข้อมูลและผู้แทนศิษย์เก่า บทบาททางการตัดสินใจภายในกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกจะมีบทบาทบางอย่างด้วย บทบาทเหล่านี้บางอย่างจะถูกมอบหมายอย่างเป็นทางการในองค์กร เช่น

ปิยะนุช โพธิ์มี (2541 : 14) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึงการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่แสดงออกตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ซึ่งการแสดงออกตามบทบาทนี้จะขึ้นอยู่กับตำแหน่งและจะต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับด้วย

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2542 : 51) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่เราคาดว่าเขาจะปฏิบัติเมื่อเขาดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในองค์การ

คำนึ่ง อัดตศุภนาพันธ์ (2542 : 13) กล่าวว่า บทบาท คือ การปฏิบัติงานของบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้กับตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่ในขณะนั้น

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2544 : 191) ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นตำแหน่งหน้าที่ในสถาบันที่ผู้สวมบทบาทต้องกระทำ ผู้สวมบทบาทมีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ บทบาทแต่ละบทบาทจะเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันเพื่อให้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ในสถาบันนั้น ๆ ในสถาบันการศึกษา บทบาทของครูสัมพันธ์กับบทบาทของนักเรียน ในสถาบันครอบครัวบทบาทของพ่อแม่สัมพันธ์กับบทบาทของลูก บทบาทเปรียบเสมือนตำแหน่งแต่ความหมายกว้างกว่า ตำแหน่งครูเป็นตำแหน่งที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของสถาบัน ผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ในขอบเขตที่กำหนดไว้

บุญชิต งามสง่า (2545 : 18) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง หน้าที่รับผิดชอบและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งที่ผู้นั้นสมควรกระทำ

พลสุข สังข์รุ่ง (2546 : 102) ให้ความหมายว่า บทบาท คือ พฤติกรรมที่ได้รับการคาดหวังเอาไว้ในองค์การหลาย ๆ องค์การ การอธิบายลักษณะงาน (Job description) เป็นสิ่งที่จะบอกว่าใครจะต้องทำหน้าที่อะไร ซึ่งสมาชิกแต่ละคนสามารถจะอ่านเพื่อจะมีความคิดว่าตัวเองจะมีหน้าที่ทำอะไร ซึ่งคำอธิบายนี้จะไม่ครอบคลุมทุกสิ่ง แต่อย่างน้อยจะให้ข้อมูลทั่ว ๆ ไปสำหรับที่จะให้สมาชิกแต่ละคนเริ่มทำหน้าที่ของตน

แคมเบล (Campbell 1983 : 81) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึงหน้าที่รับผิดชอบและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งที่ผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งหรือสิ่งทีผู้นั้นสมควรกระทำ

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni 1992 : 196) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง กลุ่มพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในองค์การ

สรุปได้ว่าบทบาท คือแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่มีตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง แสดงออกตามสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อตอบสนองความคาดหวังของสังคม หรือจากการที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกับผู้อื่นภายในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง

1.2 ประเภทของบทบาท

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2542:51 - 54) ได้แบ่งบทบาทออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ บทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่เป็นทางการ จะถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอนตั้งแต่สมาชิกคนนั้น ๆ ได้เข้าไปทำงานในองค์กร บทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่ไม่เป็นทางการจะมีการแบ่งเป็นผู้หน้าที่ไม่เป็นทางการและผู้ตาม ซึ่งไม่ใช่ผู้ได้บังคับบัญชาของผู้นำ ถ้าเขาไม่ชอบผู้นำเขาก็สามารถออกจากกลุ่มนี้ไปอยู่กลุ่มอื่นได้โดยไม่ผิดกติกาใดๆ

2. บทบาทในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ บทบาทในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ สามารถพิจารณาได้เป็น 3 บทบาท ดังนี้

2.1 บทบาทที่สอดคล้องกัน(Role Identity) คือ ทักษะและพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติได้สอดคล้องกับบทบาทที่เป็นทางการของเขา และทักษะเหล่านี้จะถูกเปลี่ยนไปตามสถานการณ์

2.2 บทบาทที่รับรู้(Role Perception) คือ การที่บุคคลคิดว่าตนควรจะมีพฤติกรรมอย่างไรในสถานการณ์หนึ่ง เมื่อเราเชื่อว่าเราควรจะทำอะไร อะไรคือสิ่งที่ถูกต้องในทัศนะของเราแล้วเราก็จะไปตามนั้น ซึ่งความประพฤติเหล่านี้เราได้รับมาจากการรับรู้จากสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ญาติพี่น้องหรือสื่อมวลชน

2.3 บทบาทที่ถูกคาดหวัง(Role Expectations) คือ บทบาทที่บุคคลอื่นคาดหวังว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรจะทำอะไรในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งอย่างไร

เดวิด และคนอื่นๆ (David and Other 1962 อ้างใน สมถวิล โพธิ์แก้ว 2538 : 39) กล่าวว่า โดยทั่วไปบทบาทมี 2 ประเภทคือ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง

1. บทบาทที่คาดหวัง (Expected Role) เป็นบทบาทที่สมาชิกในองค์กร สังคม กลุ่มต้องการให้แสดงบทบาทอย่างหนึ่งอย่างใด ตามความคาดหวังขององค์กร สมาชิกคนอื่นมักจะเฝ้ามอง และคาดหวังหลังการแสดงบทบาทของคนนั้นอยู่ การแสดงบทบาทนั้นมีแบบแผนที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติจากบรรทัดฐานประเพณี วัฒนธรรม และเป้าหมายขององค์กรควบคุมอยู่ว่าบุคคลแสดงบทบาทตามความต้องการขององค์กรหรือไม่ ถ้าหากบทบาทที่แสดงออกมามีตรงกับความคาดหวัง ก็จะเกิดความพึงพอใจ หรือเกิดความรู้สึกทางด้านบวก แต่หากบทบาทที่แสดง

ออกมาไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็จะเกิดความรู้สึกไม่พอใจ หรือเกิดความขัดแย้งขึ้นที่เรียกว่า ความรู้สึกด้านลบ

2. บทบาทที่เป็นจริง (Observed Role) เป็นบทบาทที่อาจเหมือนหรือแตกต่างจาก บทบาทที่คาดหวังก็ได้ เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้

สรุปได้ว่า ประเภทของบทบาทนั้นสามารถพิจารณาได้ทั้งทางพฤติกรรมศาสตร์และ การแบ่งกลุ่มสมาชิกอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. บทบาทที่คาดหวัง คือ บทบาทตามที่สังคมคาดหวัง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ
2. บทบาทที่เป็นจริง คือ บทบาทที่อาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากบทบาทที่คาดหวังก็ได้แต่เป็นบทบาทที่เป็นการปฏิบัติจริง

1.3 การวิเคราะห์บทบาท

การวิเคราะห์บทบาทเป็นเครื่องมือการสอดแทรกการพัฒนาองค์การร่วมกับการสำรวจ มีนักการศึกษาได้ให้ความสนใจศึกษาและสรุปการวิเคราะห์บทบาทไว้ ดังนี้

อรุณ รัชธรรม (2544 : 134-135) กล่าวว่า บทบาทหรือตำแหน่งแต่ละตำแหน่งใน องค์การจะถือครองโดยบุคคลแต่ละคน ซึ่งคนเหล่านี้จะต้องแสดงให้สอดคล้องกับคำอธิบายของ ตำแหน่ง และเมื่อบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้นพ้นจากตำแหน่งไป คนที่มาครองตำแหน่งนั้นก็จะต้อง แสดงบทบาทนั้นเหมือนเดิม หรือดำเนินบทบาทเดิมเช่นเดียวกับผู้บริหารคนเดิมเป็นความคงที่ของ ภารกิจในตำแหน่ง บรรดาบทบาทหรือตำแหน่งนั้นย่อมครองหรือรวม โดยคนซึ่งแต่ละคนจะมี บุคลิกภาพความต้องการแตกต่างกันไป

อิสวอร์ คายัลและจอห์น เอ็มโทมัส (Ishwar Dayal and John M. Thomas, 1968:488) ได้คิดเทคนิคการวิเคราะห์บทบาท (Role Analysis Technique) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่ง ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนในองค์การหรือหน่วยงาน โดยระบุให้ชัดเจน ว่า ตำแหน่งที่ครองอยู่บุคคลมีบทบาทอะไรบ้างและบุคคลอื่นคาดหวังให้ผู้ครองตำแหน่งควรมี บทบาทอะไรบ้าง จึงทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เทคนิคนี้จึงเหมาะที่จะนำไปใช้ กับองค์การหรือทีมงานใหม่ที่บทบาทของสมาชิกไม่ชัดเจน หรือใช้กับองค์การที่สมาชิกยังมีความ สับสนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และเทคนิคนี้จะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มาปรึกษา เพื่อหาข้อยุติ ร่วมกันว่าบทบาทอะไรบ้าง ขั้นตอนการวิเคราะห์บทบาทก็คือ ผู้ครองบทบาทพร้อมด้วยสมาชิก ของกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหลักและหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ โดยวิเคราะห์บทบาทที่ คาดหวังของผู้อื่นแล้วเปลี่ยนแปลงไปตามมติกกลุ่ม นำความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทหลักและ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบทบาทหลักมาให้กลุ่มอภิปรายให้แน่ชัด และขั้นสุดท้ายผู้ครอง

บทบาทหลักแต่ละคนทำรายงานสรุปบทบาทหลักที่ได้จากการประชุม มาจัดทำรายละเอียดของบทบาทขึ้นมาพิจารณาอีกครั้ง

สรุปได้ว่าการวิเคราะห์บทบาท คือการวิเคราะห์แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ที่ครองตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ตามความคาดหวังของกลุ่มหรือสังคม เพื่อให้บุคคลที่จะมาครองตำแหน่งคนต่อไปได้ปฏิบัติตาม อันเป็นผลให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ

1.4 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 9-10)

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. จัดตั้งงบประมาณ และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา
3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น
4. จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนวปฏิบัติต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
6. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาและการดำเนินการทางวินัยกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด
7. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา
8. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษา และสถาบันอื่นในชุมชน และท้องถิ่น

10. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในสถานศึกษา หรือตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมายกำหนด

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ

1. ด้านวิชาการ

1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

1.2 จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ

2. ด้านงบประมาณ

2.1 จัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

2.2 ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ ฯลฯ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวง ศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

4.2 ดำเนินการและกำกับ ติดตาม และประเมินผลงานตามแผนงาน
โครงการของสถานศึกษา

4.3 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้
และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

4.4 ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงาน
ด้านต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

4.5 ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบัน
อื่น ๆ ในชุมชนและ ท้องถิ่น

4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือตามที่ได้รับ
มอบหมายและตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

1.5 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ซึ่งหมายถึง การบริหารและจัดการศึกษาที่เน้นหน่วยปฏิบัติ โดยมีสถานศึกษาเป็นฐานหรือองค์กรเป็นหลักในการจัดการศึกษามีการกระจายอำนาจไปยังแต่ละสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาใช้อำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2545 : 44) นั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้อย่างหลากหลาย เช่น

วิทยากร เชียงกุล (2540:211-212) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า กระจายอำนาจให้
ท้องถิ่นเป็นผู้บริหารโดยตรง ให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการโรงเรียน สถานศึกษา ซึ่งมาจากผู้แทนชุมชนและผู้ปกครอง ได้มีบทบาทและความรับผิดชอบในการพัฒนาสถานศึกษาของตนได้อย่างคล่องตัว

รุ่ง แก้วแดง (2541:278-279) ได้กล่าวว่า ต้องคืนการศึกษาให้ครอบครัว ยก
ฐานะของพ่อแม่ให้เป็นครูคนแรก คืนภูมิปัญญาไทยให้กลับสู่ระบบการศึกษาไทย คืนอำนาจให้
สถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้โรงเรียน ให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

อมรวิชัย นาคทรพรพ(2542 :7) กล่าวว่า กระแสนวัตกรรมใหม่ของการพัฒนาประเทศ
จึงมุ่งความสำเร็จทุกด้านเข้าไปสู่ชุมชนและประชาชนเป็นหลักใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูป

การเมือง การให้อำนาจการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนารูปแบบเศรษฐกิจในชนบทแบบพอเพียงเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน

ประเวศ วะสี (2543:69) กล่าวว่า ชุมชนท้องถิ่นคือ ฐานของสังคมทั้งหมด พร้อมกับการนำชีวิตกับการศึกษามายู่ที่เดียวกัน

ธีระเดช สุโข (2543:31) กล่าวว่า ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษานั้น ต้องมีกฎหมายรองรับ เน้นคุณภาพผู้เรียน ผู้นำประเทศสนับสนุน และประชาชนมีส่วนร่วม

ประยูร ศรีประสาน (2545:195) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ประชาชนในท้องถิ่นต้องรับรู้การเข้ามามีส่วนร่วมในการรับภาระ มีการจัดระเบียบในการทำงานให้ประสานสัมพันธ์กัน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและรับรู้บทบาทหน้าที่ของกันและกัน การมีส่วนร่วม (Participation) ของประชาชนในการบริหารการศึกษาจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Commitment) ต่อองค์การหรือภารกิจที่ตนเองมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมากขึ้น

การจัดการศึกษาตามหลักการที่ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาทั้งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร ต้องดำเนินการในเรื่องของการออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา พร้อมกับกำหนดบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้เพื่อความคล่องตัวในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้าและพบว่าหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่เข้าร่วมบริหารการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1.5.1 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 (อุทัย บุญประเสริฐ 2547 :157-162) ไว้ ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา
 - (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมาย หลักการของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
 - (2) ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษา

(3) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

(4) กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์ชุมชน

(5) กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

(1) ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา

(2) พิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับ

แผนพัฒนาสถานศึกษา

(3) พิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการหรือ ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน กิจกรรม งาน โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

(4) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของท้องถิ่น

ขั้นพื้นฐาน

(1) ศึกษาหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) พิจารณาความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตร

(3) พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้และ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

(4) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

วิธีการ ระยะเวลา

(1) กำหนดแผนการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่

(2) ดำเนินการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตาม แผนที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

(3) ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือ

สนับสนุนและขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

- (1) สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับ จำนวนผู้เรียน การคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้เป็นปัจจุบัน
- (2) สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียน ในสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง หรือเสนอแนะให้ได้เรียนนอกระบบหรือตามอัธยาศัย
- (3) จัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่นๆแก่ ผู้เรียนที่ขาดแคลน

6) พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความ
ความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

- (1) สนับสนุนให้เด็กพิการได้รับการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
- (2) สอดส่องดูแลเด็กที่ได้รับการทารุณ กดขี่ ข่มเหง ล่วงละเมิดทางเพศ ใช้แรงงานเด็ก กักขัง ฯลฯ ให้ได้รับความช่วยเหลือและส่งไปขอรับบริการที่เหมาะสม
- (3) สอดส่องดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคลมากที่สุด

(5) สนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก

7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้าน
งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

การบริหารจัดการด้านวิชาการ

- (1) มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา
- (2) มีส่วนร่วมในการจัดหา ผลิตสื่อ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การบริหารจัดการด้านงบประมาณ
- (1) มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ
- (2) มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การบริหารจัดการด้านงานบุคคล
- (3) มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นใน

สถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(4) ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นใน

สถานศึกษา

การบริหารจัดการด้านการบริหารทั่วไป

(1) เสนอแนวทางให้มีการใช้ คู่มือและบำรุงรักษาอาคารสถานที่

วัสดุ ครุภัณฑ์ ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์

(2) ส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ให้ร่มรื่นและสวยงาม

8) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรจากภายนอกและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและท้องถิ่นของชาติ

(1) หารายได้ ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุน

การจัดการเรียนการสอน

(2) ส่งเสริมและกำกับติดตามการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) ส่งเสริมและกำกับติดตามเพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสาน

จารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ พร้อมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญา ท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร

9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน

ประสานงานกับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

(1) เสริมสร้างและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้ง

ภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและ

ให้บริการแก่ชุมชน

10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา

ก่อนเสนอต่อสาธารณชน

(1) ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

(2) เสนอแนะในการปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

(3) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ก่อน
เผยแพร่ต่อสาธารณชน

11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตาม
ระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือ
อนุกรรมการตามความเหมาะสมและความจำเป็นในแต่ละกรณี

12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด
นอกจากภารกิจหลัก 11 ข้อ นี้แล้ว หน่วยงานต้นสังกัดอาจพิจารณา
มอบหมายงานอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

กระทรวงศึกษาธิการได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และสรุปอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547:10-11) ดังนี้

1. กำกับการดำเนินกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย
กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของ
สถานศึกษา

3. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้
เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน (2547:13 –16) ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้
สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและ
ท้องถิ่น

1.2 ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพ

แวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการ
ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ด้านงบประมาณ

2.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่ายงบประมาณ
ของสถานศึกษา

2.2 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ
และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา หรือ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามที่กฎหมายระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง
การศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 ให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย
แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการ
ของ ชุมชน และท้องถิ่น

4.2 รับทราบ ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ
คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งความต้องการของชุมชน และท้องถิ่นและรายงาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง
ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น

4.3 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับ
การระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษารวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ไข้ และจัดหาผลประโยชน์จาก
ทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

4.4 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ
ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ
 ฯลฯ กำหนด

4.5 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริม
ความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือตามที่ได้รับ
มอบหมายและตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่า การดำเนินงานของ
สถานศึกษาไม่สอดคล้อง หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ นโยบาย
ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
รับทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ต่อไป

1.5.2 บทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้ประกาศใช้ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม
พ.ศ. 2547 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 107 ง. วันที่ 28
กันยายน 2547 และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ในข้อ 15 จำนวน 13 ข้อ ดังนี้

- 1) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้
สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้น
พื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็ก
ที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 7) เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน
การบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป
ของสถานศึกษา

8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและ มีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อน เสนอต่อสาธารณชน

11) พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการที่ปรึกษา

12) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

13) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

กรุงเทพมหานครอนุโลมใช้แนวปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 มาตราที่ 7 ได้แบ่งข้าราชการกรุงเทพมหานครออกเป็น สองประเภท คือ 1) ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งรับ ราชการในกรุงเทพมหานคร แต่ไม่รวมถึงข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร 2) ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำใน สถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร หรือดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บริหาร หรือให้การศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งมี หน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา ซึ่งไม่สังกัดสถานศึกษาของกรุงเทพมหานครตามที่มีพระราช กฤษฎีกากำหนดให้เป็นข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร มาตรา 8 ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนมาบังคับใช้แก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการครูมาบังคับใช้แก่ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะ ได้บัญญัติเป็นอย่างอื่นหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ทำความตกลงกับคณะกรรมการ ข้าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ประมวลกฎหมาย และระเบียบในการปฏิบัติงานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร 2543:33) ต่อมาได้มีการออก พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ประกาศใน

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 มาตราที่ 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ฉบับที่ 2 พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ฉบับที่ 3 พ.ศ.2538 มาตราที่ 133 ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังมิได้ออก กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือจัดทำมาตรฐานตำแหน่ง วิทยฐานะ หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. กฎ ก.ค. มติ ก.พ. มติ ก.ค. มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ มาตรฐานตำแหน่ง หรือกรณีที กฎ ก.ค. หรือ ก.พ. กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้บังคับอยู่เดิมมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 โดยอนุโลมใช้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543

2. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 431 แห่ง (รายงานการจัดการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ปี 2546 :23)

เพื่อให้การจัดการทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว กรุงเทพมหานครจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษาของ คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครปี 2543-2547 คือ พัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา ด้วยการปรับปรุง โครงสร้างการบริหารการศึกษาตามหลักการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นการกระจายอำนาจลงสู่ระดับสถานศึกษา ระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้บุคคล องค์กร ชุมชน สถาบันต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พร้อมกับกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการบริหาร โดยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและองค์กร ระเบียบ กฎหมายให้เอื้ออำนวยและสอดคล้องอำนาจหน้าที่และภารกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากการกระจาย

อำนาจจากรัฐผู้ท้องถิ่น ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครไว้ว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้ มุ่งสู่การประกันคุณภาพ เสริมสร้างเอกลักษณ์ไทย ทันสมัยในวิทยาการ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม” (สำนักการศึกษา 2545:2-9) จะเห็นได้ว่าในการจัดการศึกษาของ กรุงเทพมหานครที่จะประสบความสำเร็จในอนาคตได้นั้นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย อย่างชัดเจน

ในปีการศึกษา 2547 สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญโดยการเน้นในเรื่องของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปี 2547-2549 ภายใต้ปรัชญานำทางว่า “เรียนรู้ คู่ รอยยิ้ม” พร้อมกับกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ผนึกกำลังทั้งสังคม สร้างสรรค์พัฒนาระบบการศึกษาของเมือง ให้ก้าวไกล ก้าวทัน โลก เพื่อให้ได้ผลผลิตนักเรียนคุณภาพ พร้อมเป็นพลเมืองที่ทรงคุณค่าของเมือง” และกำหนดพันธกิจที่เกี่ยวข้องไว้ คือ จัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น โดยมีภารกิจหลัก คือ กระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่สถานศึกษา ชุมชน ให้จัดการศึกษาได้ตามนโยบาย มาตรฐานสถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) โดยมีภารกิจรองให้ส่งเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน พัฒนาท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยกระดับการศึกษา ฝีมือแรงงาน คุณภาพชีวิต คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้สนับสนุน พร้อมกับประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษาทราบและเข้าใจบทบาท ทิศทางการดำเนินงาน ประสานการจัดทำแผนความร่วมมือด้านการศึกษากับผู้จัดการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งประเทศ (สำนักการศึกษา 2547:1-2)

จะเห็นได้ว่าแผนยุทธศาสตร์สำนักศึกษานี้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกองค์กรให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาตามความคาดหวังว่า กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่พลเมืองซึ่งอยู่ในเมืองหลวงของประเทศนั้น จะต้องผนึกกำลังทั้งสังคม สร้างสรรค์ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ด้วยแนวคิดที่ว่า ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการทำงานแบบหุ้นส่วนระหว่างสำนักการศึกษา และสถานศึกษาและอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับในบทบาทและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ดังนั้นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงเป็นคณะบุคคล กลุ่มหนึ่งที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวซึ่ง ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการนำพา ชักจูง ให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐานเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร และ นำเสนอไว้ ดังนี้

2.1 ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษา

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2543 : 1-27) ได้กล่าวถึงสภาพของการจัด การศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่การจัดการศึกษา ตั้งแต่เริ่ม สถาปนาในปี 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 โดยรับโอนการจัดการศึกษาจาก 2 องค์การ คือ เทศบาลนครหลวง และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งองค์การทั้งสองได้ ถือกำเนิดเมื่อ พ.ศ.2514 จากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 และฉบับที่ 25 โดยเทศบาลนครธนบุรี และ องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพมหานคร และรับโอนการจัดการศึกษาจากองค์การบริหารส่วน จังหวัดพระนครและองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรี ทั้งนี้ โดยเทศบาลทั้งรับโอนการจัดการศึกษา มาจากกระทรวงศึกษาธิการ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองรับโอน การจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ.2509 การจัดการศึกษาในพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่จัดตั้งโรงเรียนทวยราษฎร์ ขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2427 ที่วัดมหรธรรณพาราม และขยายออกไปทั่วประเทศ โดยจัดตั้งองค์การบริหารศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2430 และเป็นกระทรวงธรรมการ เมื่อปี พ.ศ. 2435 ต่อมาในปี พ.ศ.2441 ได้มี โครงการศึกษาเกิดขึ้นโดยแบ่งความรับผิดชอบให้กรมศึกษาธิการของกระทรวงธรรมการ จัด การศึกษาในกรุงเทพมหานคร และให้กระทรวงมหาดไทยจัดการศึกษาในหัวเมืองร่วมกับพระสงฆ์ ภายหลังได้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับตำบล และระหว่างปี พ.ศ. 2454 ถึงปี พ.ศ. 2474 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการประถมศึกษา 3 กระทรวง คือ

1. กระทรวงนครบาล รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนกลาง
2. กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วน

ภูมิภาค

3. กระทรวงธรรมการ ทำหน้าที่ประสานงานให้การศึกษาเป็นไปตาม

นโยบายปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัด

การศึกษาหลายระดับ และหลายรูปแบบ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้ (รายงานการจัดการศึกษา
ของกรุงเทพมหานคร ปี 2546 : 15-16)

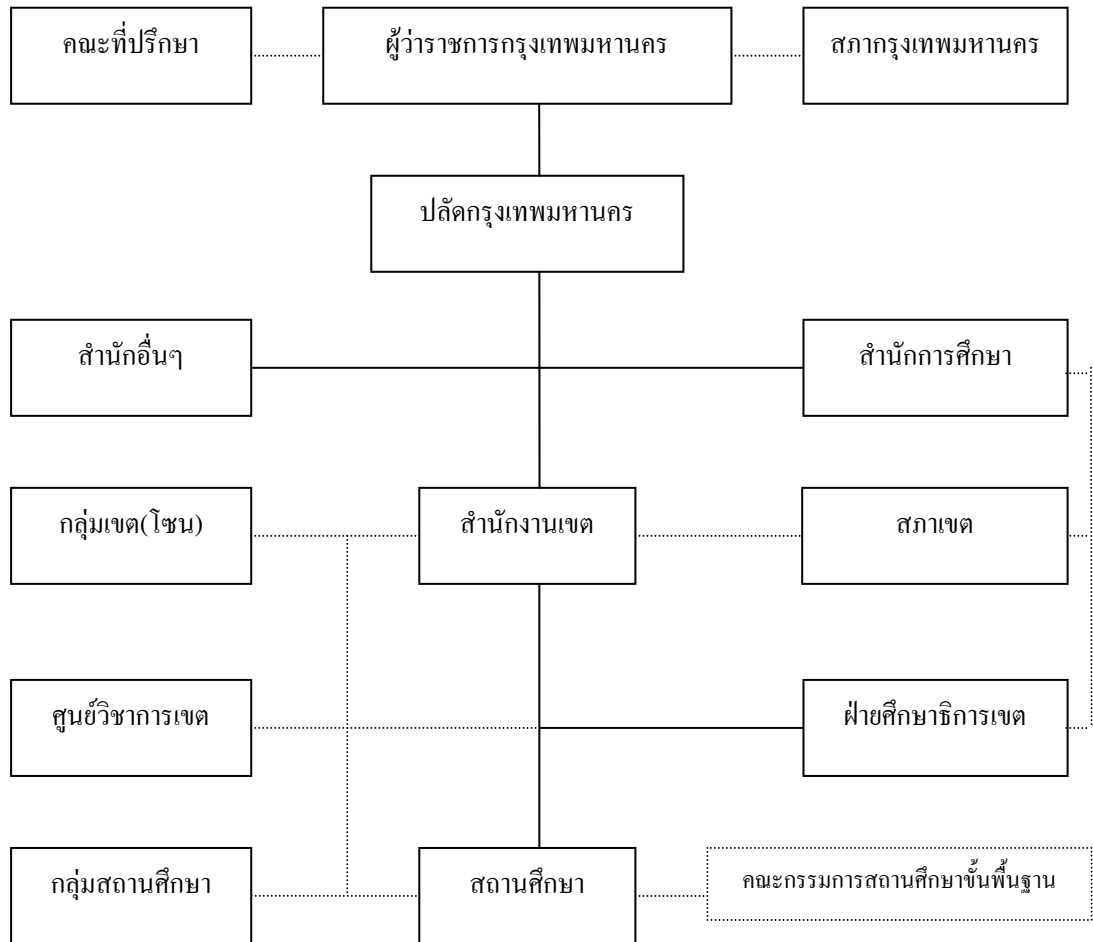
1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
 - 1.1 การจัดในรูปแบบศูนย์เลี้ยงดูเด็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบ
ของสำนักพัฒนาชุมชน ซึ่งดำเนินงานในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ
และสำนักอนามัย ซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวันและให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก
 - 1.2 การจัดการศึกษาในระดับอนุบาล
2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนัก
การศึกษาและสำนักงานเขต มีจำนวน 431 โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่กระจายทั่วพื้นที่ 50 สำนักงานเขต
3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เปิดสอนใน
โรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 โรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา และสำนักงานเขต
4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ใน
ความรับผิดชอบของสำนักการแพทย์
5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นใน
โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และจัดให้แก่กลุ่มสนใจตามความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความ
รับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาชุมชน

ภารกิจหลักในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร คือ การจัดการศึกษาในระดับ
ประถมศึกษา ส่วนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา อาศัยตามแนวมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ
วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2531 ซึ่งเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กก่อนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
กรุงเทพมหานครได้จัดขึ้นในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้รับมติคณะรัฐมนตรี ให้
ความเห็นชอบดำเนินการได้ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2535 ซึ่งกรุงเทพมหานครจัดเป็นการเสริม
จากที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ให้แก่เด็กและเยาวชนไทย และเมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2541 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเปิดสอน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 โครงสร้างการบริหารการศึกษา

สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2538 : 5-9) ได้กำหนดการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครในส่วนของกรมศึกษา โครงสร้างระบบการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร (31 ตุลาคม 2528) และตามประกาศกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (2 เมษายน 2530) และมติคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างและกรอบอัตรากำลัง ตามโครงการจัดทำแผนอัตรากำลัง 3 ปี ของสำนักงานเขต (มติคณะกรรมการครั้งที่ 3/2537) วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2537 และตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานของกรุงเทพมหานครโดยแบ่งออกเป็นสำนักต่าง ๆ จำนวน 18 สำนัก ได้แก่ สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักงานข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการแพทย์ สำนักอนามัย สำนักการโยธา สำนักการระบายน้ำ สำนักรักษาความสะอาด สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร สำนักสวัสดิการสังคม สำนักงานคลัง สำนักพัฒนาชุมชน สำนักงานจราจรและขนส่ง สำนักงานคลัง สำนักงานเขต และสำนักงานศึกษา โดยให้สำนักงานศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแลเรื่องการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ส่วนสถานศึกษาให้อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตอีกต่อหนึ่ง และจัดให้มีองค์กร เสริมพิเศษในรูปกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ 3609/2547 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2547 ออกเป็น 12 กลุ่มสำนักงานเขต ศูนย์วิชาการเขต กลุ่มสถานศึกษา กบให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาตามภาพที่ 2.1

ระบบการบริหารการศึกษากรุงเทพมหานคร

องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเสริมระบบ
 หน่วยงานหรือส่วนราชการ

ภาพที่ 2.1 ระบบการบริหารการศึกษากรุงเทพมหานคร

จากโครงสร้างการบริหารงานด้านการศึกษา มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหารสูงสุดและเป็นฝ่ายการเมือง มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารกรุงเทพมหานครทุกด้าน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสายราชการประจำ มีปลัดกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการประจำ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด และตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีสำนักงานการศึกษาทำหน้าที่ รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษา กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีรองผู้อำนวยการสำนัก 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหารทั่วไป ฝ่ายแผนงานและวิชาการ ฝ่ายการเงินและฝ่ายวัสดุ ส่วนราชการภายในแบ่งเป็น 6 กอง คือ สำนักเลขานุการ กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง หน่วยศึกษานิเทศก์ กองโรงเรียน กองวิชาการ

สถานศึกษาทุกแห่งขึ้นอยู่กับสำนักงานเขต ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร มีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขต รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขตส่วนราชการภายในสำนักงานเขต กำหนดให้มีฝ่ายศึกษาธิการเป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนการบริหารด้านการจัดการศึกษา และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครถูกกำหนดให้เป็นส่วนราชการหนึ่งของสำนักงานเขต เพื่อให้การบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรุงเทพมหานครจึงกำหนดให้มีองค์กรเสริมที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะกรรมการฉบับที่ 3/2537 ลงวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2537 ได้กำหนดการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. กลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต ด้วยเป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่ง กลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต ให้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยเป็นมาตรฐานเดียวกันและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นการจัดกลุ่มสำนักงานเขตให้มีลักษณะงานตามพื้นที่เขตและภารกิจใกล้เคียงและสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารและแนวทางพัฒนาเมืองแนวใหม่ โดยให้แบ่งเป็นการพัฒนาเมืองในกลุ่มที่มีความหนาแน่นสูง (Compact City) และการพัฒนาเมืองในกลุ่มเขตกำลังพัฒนา (New Urban Cluster) อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงาน การประสานงานการกำกับและติดตามนโยบายของกลุ่มมีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่เพิ่มขึ้น กรุงเทพมหานครจึงได้แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตออกเป็น 12 กลุ่ม ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ 3609/2547 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2547 เรื่อง

การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงจัดเข้าในกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตด้วยความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

2. ศูนย์วิชาการเขต จัดตั้งตามโครงการศูนย์วิชาการเขตในแผนพัฒนาการศึกษา กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (2530-2534) มีหลักการในการดำเนินงานคล้ายกับกลุ่มสถานศึกษา แต่กำหนดให้แต่ละสำนักงานเขตมีศูนย์วิชาการ 1 ศูนย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากรบุคคลใช้ในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต ให้มีมาตรฐานและคุณภาพทัดเทียมกัน

3. กลุ่มสถานศึกษา จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ.2525 มีหลักการให้สถานศึกษาที่อยู่ใกล้เคียงกันได้ร่วมมือและช่วยเหลือกัน ในการบริหารงานวิชาการ การจัดสวัสดิการอื่น ๆ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดการนิเทศภายในกลุ่มสถานศึกษา

ดังนั้นในการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จึงเป็นลักษณะที่มีการกระจายอำนาจจากกรุงเทพมหานคร โดยสำนักการศึกษา กลุ่มสำนักงานเขต สำนักงานเขต ซึ่งมีศูนย์วิชาการเขต กลุ่มสถานศึกษาและสถานศึกษารับผิดชอบการจัดการทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครอย่างเป็นระบบ

2.3 การบริหารงานในสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพนั้น สำนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาโดยสรุปไว้ 6 งาน (มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร : 2540 : 33-72) คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยกำหนดขอบข่ายงานไว้ดังนี้

ขอบข่ายงานวิชาการ

1. งานธุรการวิชาการ
2. งานจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. งานส่งเสริมวิชาการ
4. งานกลุ่มประสบการณ์
5. งานวัดผลและประเมินผล

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน

1. การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน
2. การบริการด้านสุขภาพอนามัย

3. การบริการอาหารกลางวัน
4. การบริการแนะแนว
5. การบริการห้องสมุด
6. การบริการช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ขาดแคลน
7. การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
8. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
9. การจัดส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
10. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

ขอบข่ายงานธุรการ การเงินและพัสดุ

1. งานธุรการทั่วไป
2. งานสารบรรณ
3. งานการเงินและบัญชี
4. งานพัสดุและครุภัณฑ์

ขอบข่ายงานบุคลากร

1. การจัดทำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับบุคลากร
2. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน
3. การสร้างและบำรุงขวัญบุคลากร

ขอบข่ายงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

1. การวางแผนงานด้านอาคารสถานที่
2. การรักษาความสะอาดและสุขาภิบาล
3. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
4. การใช้อาคารสถานที่
5. การจัดสถานที่บริการนักเรียน

ขอบข่ายงานความสัมพันธ์กับชุมชน

1. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน
3. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. การให้บริการชุมชน
5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่างๆในท้องถิ่น

ทั้ง 6 งานนี้ ให้ถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน และพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานสนับสนุน ในการบริหารงานทุกงานในสถานศึกษานั้น มีการกำหนดขั้นตอนในกระบวนการบริหาร โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา วางแผนดำเนินการตามแผนและประเมินผล ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีปรัชญาและนโยบายเป็นเครื่องชี้นำในการบริหาร มีการจัดองค์กรการบริหารและระบบงานที่ชัดเจน รวมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ทุกฝ่าย ทุกงาน เช่น การจัดทำแผนภูมิการบริหารในสถานศึกษา การบริหารงานในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ มีการบริหารทุกด้านที่เน้นคุณภาพ โดยมีแผนงาน โครงการ คู่มือดำเนินงานและคู่มือปฏิบัติงาน มีการควบคุมคุณภาพการดำเนินงาน มีการประเมินตนเองและบันทึกผลการปรับปรุงแก้ไข ใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน และมีการนิเทศติดตาม กำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2.4 บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 ระบุว่า “ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษา อาจมีกรรมการเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18(1) และ (3) ”

กรุงเทพมหานคร จึงได้ประกาศใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 107 ง. วันที่ 28 กันยายน 2547 เพื่อกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกแห่ง มีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาละไม่น้อยกว่า
เก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย

ประธานกรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งคน

กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวนหนึ่งคน

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนหนึ่งคน

กรรมการที่เป็นผู้แทนกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน

กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา จำนวนหนึ่งคน

กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ จำนวนหนึ่งคน

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งถึงเจ็ดคน

ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

2.4.2 คุณสมบัติของคณะกรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง กรรมการที่เป็นผู้แทนครู กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน กรรมการที่เป็นผู้แทนกรุงเทพมหานคร กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- 1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- 2) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 5) ไม่เป็นคู่สัญญากับสถานศึกษานั้น

2.4.3 วิธีการสรรหาและการเลือก

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหา และเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้แทนผู้ปกครอง โดยให้บุคคลแต่ละประเภทเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการแล้วเลือกให้เหลือประเภทละหนึ่งคน สำหรับผู้แทนองค์กรชุมชน ให้องค์กรชุมชนเสนอชื่อผู้ที่สมควรเป็นกรรมการแล้วให้เลือกกันเองให้เหลือจำนวนหนึ่งคน

2.4.4 วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วยังพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ผู้มีอำนาจแต่งตั้งให้พ้นจากตำแหน่งตามมติของคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ หรือขาดคุณสมบัติหรือพ้นจากการเป็นพระภิกษุหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น และในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งแทนภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน และในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหาใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนครบวาระ และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาได้มีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้

เรืองยศ พจนนุสนธิ์ (2541 : 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและประธานกรรมการโรงเรียน มีความเห็นโดยรวมว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางสำหรับปัญหาที่สำคัญของการปฏิบัติงานตามบทบาทในระเบียบ พ.ศ. 2539 มีความเห็นว่า กรรมการโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และมีเวลาในการปฏิบัติงานน้อย

ลิปิการ์ พุ่มเล่ง (2541 : 102 – 106) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 2 ซึ่งศึกษาในสองลักษณะ ได้แก่ การปฏิบัติจริงและที่ควรจะเป็น พบว่า การปฏิบัติจริงโดยรวมคณะกรรมการยังตัดสินใจไม่ได้ และมีความเห็นว่าควรปฏิบัติให้มาก สำหรับทัศนกรรมการมีทัศนคติต่อหน้าที่ทุกหน้าที่

วุฒิ สุวรรณรังษี (2541 : 70-73) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนหรือข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียนหรือศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิจาก ประชาชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับบทบาทในด้านการสนับสนุนการศึกษาของ โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่ปฏิบัติตามระเบียบ พ.ศ. 2539 ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลางและบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ

คำนึ่ง อัดตศุภนาพันธ์ (2542 : 73-76) ได้ศึกษาบทบาทคณะกรรมการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า กรรมการโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน ไม่ได้เข้าร่วมจัดทำแผนงานของโรงเรียน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ไม่มีความรู้เรื่องการเงินและงบประมาณ ไม่ให้ความสำคัญ กับการรับทราบการปฏิบัติงานของโรงเรียน ไม่ได้รับความร่วมมือในการประสานงานกับองค์กร ท้องถิ่น และโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการแต่งตั้งที่ปรึกษา

สังพร ศรีเมือง (2543 : 75-76) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของแต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการต่างกัน สถานศึกษา ขนาดต่างกันต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นบทบาทหน้าที่ต่างกัน

ประจวบ ลือประสาน (2542 : 82) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริการการศึกษา ของคณะกรรมการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตการศึกษา 1 พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้แทนครู เป็นผู้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานเป็นอย่างดี เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พงศ์พันธุ์ นาระทะ (2543 : 133) ได้ศึกษาบทบาทของผู้แทนครู ในคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโดยรวมความ คิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนครู ในคณะกรรมการสถานศึกษา

ทรงพล ฐานวิสัย (2544 : 79-81) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา สรุป ได้ว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับร่วมทำ คณะกรรมการสถานศึกษาขนาดกลางมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาแตกต่างจากขนาดเล็กทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน คือการให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปี การจัดสรระหลักสูตร การเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

บริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และบริหารทั่วไป การระดมทรัพยากร การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรและการเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา

บุญชิต งามสง่า (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง พบว่า ผู้แทนครูมีการปฏิบัติตามบทบาทโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนครู เกี่ยวกับบทบาทของผู้แทนครูพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

ประมูล ปทุมซ้าย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน

สมเปลี่ยน ชัยดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีส่วนร่วมในการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด 10 ด้าน ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และพบว่ามีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

ประคองขวัญ สัมพะวงศ์(2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านแคน(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ) อำเภอคอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนมากยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน และอาศัยประสบการณ์ส่วนตัวคิดว่ามีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นจริง และถูกต้องต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพราะความไม่รู้อันเนื่องมาจากบทบาทและหน้าที่

ปรีชา ศรีมุกข์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปฏิบัติงานทั้ง 12 ประการ ในระดับปานกลาง ส่วนด้านปัญหา พบว่า มีปัญหาค่อนข้างมาก คือ ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงานจากสถานศึกษา ไม่สามารถทุ่มเทอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ชุมชนขาดความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา และการให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ

ปรีดา ก่องเสียง(2546 : 119) ได้ศึกษาการปฏิบัติงาน แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพระราชทาน บ้านหนองหม้อ อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พบว่าด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เสรี ปานเงิน(2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สภาพบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามบทบาทหน้าที่ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

บรูซ (Bruce , 1972 : 6026-A) ได้ทำการวิจัยบทบาทของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าความคาดหวังของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่จะมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน สำหรับความคาดหวังของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษานั้น ผลการทำวิจัยมีดังนี้ ครูใหญ่คาดหวังที่จะให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจการ หรืองานวางแผนของโรงเรียนในห้องักการศาสนาและสถาบันอื่นในสังคม ได้หันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ การอบรมสั่งสอนเด็กให้มากยิ่งขึ้น ให้การทำงานมีความคาบเกี่ยวระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และอยากจะให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็กด้วย ครูและผู้ปกครองมีความต้องการที่จะให้ครูใหญ่มีที่พักหรือที่อยู่อาศัยภายในบริเวณโรงเรียน ครูใหญ่มีความเห็นว่า การสื่อความหมายระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีอุปสรรคอยู่อย่างหนึ่ง คือ การที่ทำให้ความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งถูกเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเนื่องมาจากการถ่ายทอดข่าวหรือการส่งข่าวเกิดความผิดพลาด

คลิกเลย์ (Quigley ,1993 : Abstract) ได้ศึกษาการปกครองโรงเรียนตามการรับรู้ และความคาดหวังของศึกษานิเทศก์ และคณะกรรมการ โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของตนด้านมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการ โรงเรียนและศึกษานิเทศก์ บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในอุดมคติของ คณะกรรมการ โรงเรียนแตกต่างกันบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังในอุดมคติของ ศึกษานิเทศก์และคณะกรรมการ โรงเรียนแตกต่างกัน บทบาทที่คาดหวังในด้านการปฏิสัมพันธ์ ภายในกลุ่มของคณะกรรมการ โรงเรียน และด้านปฏิสัมพันธ์ของคณะกรรมการ โรงเรียน และ ศึกษานิเทศก์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการรับรู้ที่เป็นจริงของทั้งสอง กลุ่มในโรงเรียน ต่องบประมาณ การติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการ ทักษะทางวิชาชีพ และการ สื่อสารที่ชัดเจนและเปิดเผยยังคงเป็นกุญแจที่มีประสิทธิภาพในสัมพันธภาพระหว่างคณะกรรมการ โรงเรียนและศึกษานิเทศก์ จะเป็นผู้รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกสอบถามการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 นำบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดประเด็นเพื่อนำไปสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ตามหัวข้อที่จะนำเสนอ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 สำนักงานเขต คือ สำนักงานเขตคลองสาน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และสำนักงานเขต

ทวีวัฒนา จำนวน 40 แห่ง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 40 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 40 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 40 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 40 คน ผู้แทนผู้ประกอบการ 40 คน ผู้แทนครู 40 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน รวม 280 คน ระยะเวลาที่ศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547

1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgen ,1970 :608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 สำนักงานเขต คือ สำนักงานเขตคลองสาน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และ สำนักงานเขตทวีวัฒนา จำนวน 36 แห่ง ประกอบด้วย ประธาน

คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 36 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

36 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 36 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 36 คน ผู้แทนผู้ปกครอง 36 คน ผู้แทนครู 36 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 36 คน รวม 252 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่ม

ลำดับที่	กรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	40	36
2	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่	40	36
3	ผู้แทนองค์กรชุมชน	40	36
4	ผู้แทนศิษย์เก่า	40	36
5	ผู้แทนผู้ปกครอง	40	36
6	ผู้แทนครู	40	36
7	ผู้บริหารสถานศึกษา	40	36
	รวม	280	252

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างเจาะจงจากสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดของสถานศึกษา กำหนดเป็น ขนาดใหญ่ 1 แห่ง ขนาดกลาง 1 แห่ง ขนาดเล็ก 1 แห่ง รวม 3 แห่ง ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา รวม 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากบทบาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ระบุไว้ใน ข้อ 15 แห่งระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2547 พร้อมกับศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (check - list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย (1) บทบาทการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) เพศ (3) อายุ (4) ระดับการศึกษา (5) อาชีพ (6) ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในข้อ 15 แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 เป็นลักษณะแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) จำนวน 65 ข้อ ดังนี้

- 1) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 5 ข้อ
- 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 5 ข้อ
- 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 5 ข้อ
- 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5 ข้อ
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 5 ข้อ
- 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 5 ข้อ
- 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 5 ข้อ
- 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 5 ข้อ
- 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 5 ข้อ

10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชนให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี 5 ข้อ

11) พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา 5 ข้อ

12) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควร 5 ข้อ

13) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

3. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 5 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 5 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 5 คน ผู้แทนผู้ประกอบการ 5 คน ผู้แทนครู 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญที่มีใช้ประชากร จำนวน 5 โรงเรียน รวม 35 คน

4. นำแบบสอบถามไปทำการตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 และได้ค่าความเที่ยง แยกในแต่ละข้อ รวม 13 ข้อ ผลปรากฏ ดังนี้

1. เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

เท่ากับ .89

2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเท่ากับ .93

3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้
สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เท่ากับ .93

4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาเท่ากับ
.94

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เท่ากับ .88

6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและ
เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เท่ากับ .93

7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน
การบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป
ของสถานศึกษา เท่ากับ .88

8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร
ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต
ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เท่ากับ .80

9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและ
มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เท่ากับ .88

10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา
ก่อนเสนอต่อสาธารณชน เท่ากับ .94

11. พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา
ต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง
เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา เท่ากับ .96

12. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร
เท่ากับ .92

13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เท่ากับ .94

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้ว
นำไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. นำบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นกรอบในการกำหนดประเด็น
2. นำประเด็นดังกล่าวมาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
3. นำแบบสัมภาษณ์ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบแก้ไขแล้วไปปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์
5. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สมบูรณ์ไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม

3.1.1 ขอนหนังสือรับรองจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

3.1.2 นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครและหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้วิจัย ไปถึงสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษาให้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตอบแบบสอบถาม

3.1.3 ส่งแบบสอบถามพร้อมซองใส่แบบสอบถาม จำนวนซองถึงผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งกลับคืนมายังโรงเรียนวัดอินทราวาส สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

3.1.4 ผู้วิจัยกำหนดเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามและส่งคืน จำนวน 15 วัน

3.1.5 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 252 ชุด โดยได้รับแบบสอบถามคืนมาและทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 238 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.44 มาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยส่งประเด็นการสัมภาษณ์ พร้อมด้วยเอกสารประกอบไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานล่วงหน้าด้วยตนเอง ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 21 คน ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการเป็นกรรมการ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูลโดยเสนอเป็นตาราง ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความสำคัญ 5 ระดับ นำลำดับที่มาจัดอันดับเป็นรายชื่อ รายบทบาทตามอำนาจหน้าที่ รายระดับมีบทบาทรวมทุกบทบาท โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) และเปรียบเทียบตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe 's method) โดยกำหนดค่า ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษามากที่สุด
 - 4 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษามาก
 - 3 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาปานกลาง
 - 2 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาน้อย
 - 1 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาน้อยที่สุด
- เกณฑ์คะแนนที่ใช้ในการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยตามแบบของพรทิพย์ พุ่มศิริ

(2540:32) ดังต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึงมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึงมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึงปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึงน้อยที่สุด

4.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเสนอ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธี สรุปรเรียงตามลำดับความสำคัญของความถี่และค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน การบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ของจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชุดที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชุดที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 สำนักงานเขต คือ สำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และสำนักงานเขตทวีวัฒนา จำนวน 40 แห่ง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 40 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 40 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 40 คน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ 40 คน ผู้แทนครู 40 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน รวม 280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 36 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 สำนักงานเขต คือสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และ สำนักงานเขต ทวีวัฒนา ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 36 คน ผู้แทน พระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 36 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 36 คน ผู้แทน ศิษย์เก่า 36 คน ผู้แทนผู้ประกอบการ 36 คน ผู้แทนครู 36 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 36 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 252 คน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อมูล ทั้งหมด 238 ชุด สามารถวิเคราะห์ได้โดยจำแนกตามลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพในบทบาทการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพในบทบาทการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. บทบาทการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
- ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ทรงคุณวุฒิ	34	14.3
- ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	33	13.9
- ผู้แทนองค์กรชุมชน	34	14.3
- ผู้แทนศิษย์เก่า	34	14.3
- ผู้แทนผู้ประกอบการ	32	13.4
- ผู้แทนครู	36	15.1
- ผู้บริหารสถานศึกษา	35	14.7
รวม	238	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. เพศ		
- ชาย	130	54.6
- หญิง	108	45.4
รวม	238	100.0
3. อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	12	5.0
- 30 – 39 ปี	54	22.7
- 40 – 49 ปี	77	32.4
- 50 – 59 ปี	80	33.6
- มากกว่า 59 ปี	15	6.3
รวม	238	100.0
4. ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษาและต่ำกว่า	10	4.2
- มัธยมศึกษา	34	14.3
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	28	11.8
- ปริญญาตรี	131	55.0
- ปริญญาโท	34	14.3
- สูงกว่าปริญญาโท	1	.4
รวม	238	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
- รับราชการ	121	50.8
- รัฐวิสาหกิจ	12	5.0
- ลูกจ้าง	13	5.5
- ครูจ้าง	3	1.3
- เกษตรกร	9	3.8
- ค้าขาย	28	11.8
- รับจ้าง	13	5.5
- พระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา	33	13.8
- แม่บ้าน	6	2.5
รวม	238	100.0
6. ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
- 1 – 2 ปี	77	32.3
- 3 – 4 ปี	64	26.9
- 5 – 6 ปี	23	9.7
- มากกว่า 6 ปี	74	31.1
รวม	238	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมี 238 คน จำแนกเป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 34 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 33 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 34 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 34 คน ผู้แทนผู้ปกครอง 32 คน ผู้แทนครู 36 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 54.36 เพศหญิง ร้อยละ 45.4 ในจำนวนนี้มีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 59 ปี มากที่สุด ร้อยละ 33.6 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 32.4 ระดับการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 55.0 รองลงมาเท่ากันคือระดับ มัธยมศึกษาและระดับปริญญาโท ร้อยละ 14.3 อาชีพรับราชการ มากที่สุดร้อยละ 50.8 รองลงมาเป็นอาชีพพระภิกษุ

สงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ร้อยละ 13.8 ประสบการณ์ ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานมากที่สุด 1 - 2 ปี ร้อยละ 32.3 รองลงมามากกว่า 6 ปี ร้อยละ 31.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ โดยการหาค่า
คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามรายชื่อ

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของ สถานศึกษา	3.56	.64	มาก	8
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา	3.53	.70	มาก	10
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.59	.73	มาก	5
4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของ สถานศึกษา	3.58	.71	มาก	6
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้ มาตรฐาน	3.59	.69	มาก	4
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อย โอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนา เต็มตามศักยภาพ	3.40	.77	ปาน กลาง	13
7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของ สถานศึกษา	3.58	.74	มาก	7
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ	3.75	.67	มาก	1

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3.71	.69	มาก	2
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน	3.55	.73	มาก	9
11. พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา มอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา	3.52	.75	มาก	11
12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร	3.42	.75	ปานกลาง	12
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	3.60	.74	มาก	3
รวม	3.57	.59	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = .59$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = .67$) และบทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.40$, $SD = .77$)

2.2 ผลการวิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อย่อย ปรากฏดังตารางที่ 4.3 – 4.15

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา จำแนกตามรายข้อย่อย

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
1. สามารถอธิบายการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก่ผู้อื่นได้	3.46	.82	ปานกลาง	5
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่น ที่สถานศึกษาตั้งอยู่	3.69	.74	มาก	1
3. เสนอแนวทางในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และ ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.61	.79	มาก	2
4. เสนอแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์ชุมชน	3.54	.79	มาก	3
5. เสนอแนวทางในการกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษา	3.53	.78	มาก	4
รวม	3.56	.64	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = .64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = .74$) และข้อ 1 สามารถอธิบายการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก่ผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $SD = .82$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาของสถานศึกษา	3.61	.76	มาก	2
7. แสดงความคิดเห็นในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสถานศึกษา	3.43	.81	ปานกลาง	5
8. แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.54	.83	มาก	3
9. พิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการหรือยุทธศาสตร์การดำเนินงานกิจกรรม งานโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	3.47	.85	ปานกลาง	4
10. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	3.64	.82	มาก	1
รวม	3.53	.70	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = .70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 10 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, $SD = .82$) และข้อ 7 แสดงความคิดเห็นในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $SD = .81$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
11. วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.57	.87	มาก	2
12. วิเคราะห์ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.52	.86	มาก	4
13. วิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.51	.86	มาก	5
14. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.56	.83	มาก	3
15. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม	3.80	.80	มาก	1
รวม	3.59	.73	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = .73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 15 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = .80$) และข้อ 13 วิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = .86$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
16. กำหนดปฏิทินการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา	3.45	.90	ปานกลาง	5
17. ศึกษารายละเอียดของรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.53	.83	มาก	4
18. แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะตามรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.55	.81	มาก	3
19. ติดตามดูแลช่วยเหลือการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.66	.78	มาก	2
20. ช่วยเหลือให้สถานศึกษาปฏิบัติการตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.71	.81	มาก	1
รวม	3.58	.71	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = .71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 20 ช่วยเหลือให้สถานศึกษาปฏิบัติการตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, $SD = .81$) และข้อ 16 กำหนดปฏิทินการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = .90$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
21. ประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนในเขตบริการ	3.42	.86	ปานกลาง	4
22. ประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้แก่สถานศึกษา	3.40	.88	ปานกลาง	5
23. สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง	3.48	.91	ปานกลาง	3
24. ช่วยจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่นๆแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน	3.80	.82	มาก	2
25. ประสานความร่วมมือกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา	3.86	.79	มาก	1
รวม	3.59	.69	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = .69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 25 ประสานความร่วมมือกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.86$, $SD = .79$) และข้อ 22 ประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้แก่สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 3.40$, $SD = .88$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
26. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.35	.91	ปานกลาง	4
27. ดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้ายทารุณให้ได้รับบริการที่เหมาะสม	3.37	.96	ปานกลาง	3
28. ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ฯลฯ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.32	.91	ปานกลาง	5
29. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	3.54	.86	มาก	1
30. สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก	3.45	.9	ปานกลาง	2
รวม	3.40	.77	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = .77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 29 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $SD = .86$) และข้อ 28 ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ฯลฯ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = .91$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
31. ร่วมกำหนดมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษา และจัดทำทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.48	.87	ปานกลาง	4
32. ร่วมกำหนดมาตรฐานการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา และกำหนดวิธีตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล	3.40	.90	ปานกลาง	5
33. ร่วมกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.51	.94	มาก	3
34. ให้การสนับสนุน ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นของสถานศึกษา	3.73	.86	มาก	2
35. ร่วมส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ จัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม เกิดประโยชน์ และเป็นแหล่งการเรียนรู้	3.82	.80	มาก	1
รวม	3.58	.74	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = .74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 35 ร่วมส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ จัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม เกิดประโยชน์และเป็นแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = .80$) และข้อ 32 ร่วมกำหนดมาตรฐานการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาและกำหนดวิธีตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = .90$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
36. ส่งเสริมให้มีการจัดหารายได้ ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	3.76	.81	มาก	3
37. ร่วมเสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา	3.71	.76	มาก	5
38. ส่งเสริมในการนำวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน	3.75	.80	มาก	4
39. ส่งเสริมและกำกับติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ	3.79	.79	มาก	1
40. สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ร่วมเป็นวิทยากรของสถานศึกษา	3.78	.84	มาก	2
รวม	3.75	.67	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.75$, $SD = .67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 39 ส่งเสริมและกำกับติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.79$, $SD = .79$) และข้อ 37 ร่วมเสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.71$, $SD = .76$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
41. ประสานกับชุมชนองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการศึกษาของท้องถิ่น	3.68	.81	มาก	4
42. เสริมสร้างและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา การศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น	3.68	.81	มาก	4
43. สนับสนุนให้สถานศึกษาใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชน ท้องถิ่นและขององค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน	3.69	.81	มาก	3
44. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและ ให้บริการชุมชน	3.74	.78	มาก	2
45. นำสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3.77	.77	มาก	1
รวม	3.71	.69	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, $SD = .69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 45 นำสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = .77$) และข้อ 41 ประสานงานกับชุมชนองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการศึกษาท้องถิ่น และข้อ 42 เสริมสร้างและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $SD = .81$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
46. ศึกษารายละเอียดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.47	.85	มาก	5
47. ส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ	3.61	.86	มาก	1
48. ตรวจสอบผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.50	.87	มาก	4
49. รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี	3.60	.77	มาก	3
50. ประสานงานในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.61	.84	มาก	1
รวม	3.55	.73	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, $SD = .73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 50 ประสานงานในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, $SD = .84$) และข้อ 46 ศึกษารายละเอียดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, $SD = .85$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
51. ศึกษาพิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.51	.86	มาก	4
52. สรรหาบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.54	.84	มาก	3
53. ร่วมคัดเลือกบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.55	.81	มาก	2
54. ประสานงานบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.58	.82	มาก	1
55. พิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.43	.83	ปานกลาง	5
รวม	3.52	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = .75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 54 ประสานงานบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = .82$) และข้อ 55 พิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $SD = .83$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
56. พิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.34	.87	ปานกลาง	4
57. สืบหาและจัดทำทำเนียบบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในแหล่งชุมชนและสถานศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆของสถานศึกษา	3.28	.86	ปานกลาง	5
58. ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆในการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.42	.84	ปานกลาง	3
59. สนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการฝ่ายต่างๆได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพและด้วยความเต็มใจ	3.57	.84	มาก	1
60. ให้ความช่วยเหลือและติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ	3.50	.85	มาก	2
รวม	3.42	.75	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.14 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $SD = .75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 59 สนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการฝ่ายต่างๆได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพและด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = .84$) และข้อ 57 สืบหาและจัดทำทำเนียบบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในแหล่งชุมชนและสถานศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, $SD = .86$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
61. ศึกษารายละเอียดของงานอื่นหรือนโยบายที่ต้นสังกัด มอบหมาย	3.45	.85	ปานกลาง	5
62. ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามภารกิจเร่งด่วน ของสถานศึกษา	3.51	.86	มาก	4
63. ให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาในการดำเนินงานตาม ภารกิจที่มีความจำเป็นทุกด้าน	3.72	.86	มาก	1
64. ร่วมแก้ปัญหาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.65	.83	มาก	3
65. เข้าร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ตามความต้องการของ สถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่	3.69	.84	มาก	2
รวม	3.60	.74	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่าบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามบทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = .74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ข้อ 63 ให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาในการดำเนินงานตามภารกิจที่มีความจำเป็นทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = .86$) และข้อ 61 ศึกษารายละเอียดของงานอื่นหรือนโยบายที่ต้นสังกัดมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = .85$)

2.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามรายข้อ รายกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบรายกลุ่มด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามรายชื่อ

บทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน กรรมการที่เป็น ผู้ทรง คุณวุฒิ		ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์		ผู้แทนองค์กร ชุมชน		ผู้แทน ศิษย์เก่า		ผู้แทน ผู้ประกอบการ		ผู้แทนครู		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
	1. เสนอแนวทางการ กำหนดนโยบายและ แผนพัฒนาของสถานศึกษา	3.54	.60	3.37	.65	3.35	.64	3.44	.53	3.54	.62	3.57	.56	4.12	.60	3.56
2. ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา	3.45	.61	3.28	.73	3.27	.60	3.35	.58	3.50	.74	3.60	.63	4.25	.54	3.52	.63
3. ให้ความเห็นชอบใน การจัดทำสาระหลักสูตร สถานศึกษาให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	3.56	.62	3.47	.79	3.23	.77	3.52	.55	3.56	.83	3.63	.60	4.11	.64	3.58	.68

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน กรรมการที่ เป็นผู้ทรง คุณวุฒิ		ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์		ผู้แทนองค์กร ชุมชน		ผู้แทน ศิษย์เก่า		ผู้แทน ผู้ปกครอง		ผู้แทนครู		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
4. กำกับและติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของ สถานศึกษา	3.60	.71	3.43	.68	3.24	.68	3.48	.54	3.43	.65	3.57	.66	4.25	.60	3.57	.64
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ เด็กในเขตบริการได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทั่วถึงมีคุณภาพและได้ มาตรฐาน	3.50	.71	3.57	.64	3.37	.71	3.56	.66	3.37	.69	3.63	.66	4.08	.58	3.58	.66
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็ก ด้อยโอกาสและเด็กที่มี ความสามารถพิเศษให้ได้รับ การพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	3.38	.68	3.50	.76	3.29	.56	3.30	.75	3.26	.86	3.54	.85	3.51	.88	3.39	.76

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน		ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์		ผู้แทนองค์กร ชุมชน		ผู้แทน ศิษย์เก่า		ผู้แทน ผู้ปกครอง		ผู้แทนครู		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
7. เสนอแนวทางและการมี ส่วนร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา	3.48	.65	3.51	.72	3.35	.72	3.58	.66	3.38	.74	3.67	.68	4.09	.80	3.58	.71
8. ส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการนักเรียน ทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นและของชาติ	3.72	.59	3.73	.66	3.70	.68	3.66	.66	3.56	.71	3.72	.64	4.16	.67	3.75	.65

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน		ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์		ผู้แทนองค์กร ชุมชน		ผู้แทน ศิษย์เก่า		ผู้แทน ผู้ปกครอง		ผู้แทนครู		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้ง ภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชนและมี ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น	3.65	.64	3.64	.73	3.67	.76	3.62	.64	3.58	.70	3.72	.58	4.06	.73	3.70	.68
10. ให้ความเห็นชอบรายงาน ผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษา ก่อน เสนอต่อ สาธารณชน	3.61	.56	3.34	.69	3.26	.66	3.47	.74	3.38	.76	3.58	.63	4.19	.70	3.54	.67

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน		ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์		ผู้แทนองค์กร ชุมชน		ผู้แทน ศิษย์เก่า		ผู้แทน ผู้ปกครอง		ผู้แทนครู		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
11. พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษา สถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนัก การศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการ สำนักการศึกษามอบหมายเพื่อ พิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ที่ปรึกษา	3.55	.68	3.36	.86	3.35	.68	3.46	.70	3.40	.73	3.55	.70	3.92	.80	3.51	.74
12. เพื่อแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อ ดำเนินการอื่นๆตามที่ เห็นสมควร	3.45	.54	3.36	.80	3.30	.61	3.40	.84	3.31	.92	3.37	.75	3.75	.71	3.42	.73
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย	3.63	.56	3.51	.66	3.31	.65	3.55	.70	3.40	.91	3.58	.69	4.19	.73	3.59	.70
รวม	3.54	.67	3.46	.72	3.38	.67	3.49	.65	3.43	.75	3.59	.66	4.05	.69	3.54	.67

จากตารางที่ 4.16 พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาโดยประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $SD = .67$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาลดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.75$, $SD = .65$) และส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กและเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.39$, $SD = .76$)

เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มพบว่า กลุ่มประธานกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $\bar{X} = 3.59$, $\bar{X} = 4.05$) แต่กลุ่มผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $\bar{X} = 3.38$, $\bar{X} = 3.49$, $\bar{X} = 3.43$)

ตารางที่ 4.17 แสดงผลเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

บทบาทตามอำนาจหน้าที่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	14.184	6	2.364	6.43	.000***
	ภายในกลุ่ม	84.825	231	.367	8	
	รวม	99.010	237			
บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	24.122	6	4.020	9.79	.000***
	ภายในกลุ่ม	94.782	231	.410	8	
	รวม	118.904	237			
บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	14.606	6	2.434	4.98	.000***
	ภายในกลุ่ม	112.854	231	.489	3	
	รวม	127.460	237			

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

บทบาทตามอำนาจหน้าที่	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	21.283	6	3.547	8.258	.000***
	ภายในกลุ่ม	99.228	231	.430		
	รวม	120.511	237			
บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้น พื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้ มาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	11.787	6	1.964	4.373	.000***
	ภายในกลุ่ม	103.760	231	.449		
	รวม	115.546	237			
บทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับ การพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.935	6	.489	.814	.560
	ภายในกลุ่ม	138.742	231	.601		
	รวม	141.677	237			
บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมี ส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน การบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้าน งบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและ ด้านการบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	13.049	6	2.175	4.234	.000***
	ภายในกลุ่ม	118.643	231	.514		
	รวม	131.692	237			
บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจน วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุก ด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและ ของชาติ	ระหว่างกลุ่ม	7.361	6	1.227	2.794	.012***
	ภายในกลุ่ม	101.442	231	.439		
	รวม	108.803	237			
บทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมใน การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	5.429	6	.905	1.902	.081
	ภายในกลุ่ม	109.868	231	.476		
	รวม	115.297	237			

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

บทบาทตามอำนาจหน้าที่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	19.965 108.483 128.448	6 231 237	3.327 .470	7.085	.000***
บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.069 127.469 135.537	6 231 237	1.345 .552	2.437	.026***
บทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.368 130.575 134.943	6 231 237	.728 .565	1.288	.264
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	16.632 116.242 132.874	6 231 237	2.772 .503	5.509	.000***
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.706 73.446 84.152	6 231 237	1.784 .318	5.612	.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในบทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตาม

การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้าน การบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุก ด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ บทบาทข้อ 10 ให้ ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและ แผนพัฒนาของสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทน ครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระ ภิกษุ สงฆ์ฯ	ผู้ทรง คุณ วุฒิ
4.12	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.57	ผู้แทนครู	.5535*	-					
3.54	ผู้แทนผู้ปกครอง	.5820*	.02847	-				
3.35	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.7669*	.2134	.1849	-			
3.44	ผู้แทนศิษย์เก่า	.6845*	.1310	.1026	.08235	-		
3.37	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ฯ	.7500*	.1965	.1680	.01693	.0654	-	
3.54	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5845*	.03105	.00257	.1824	.1000	.1654	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.19 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทน ครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.25	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.60	ผู้แทนครู	.6571*	-					
3.50	ผู้แทนผู้ปกครอง	.7509*	.0937	-				
3.27	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.9866*	.2412	.1474	.0882	-		
3.35	ผู้แทนศิษย์เก่า	.8983*	.2412	.1474	.0882	-		
3.28	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	.9723*	.3152	.2214	.0142	.0739	-	
3.45	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.7983*	.1412	.0474	.1882	.1000	.1740	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.11	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.63	ผู้แทนครู	.4810	-					
3.56	ผู้แทนผู้ปกครอง	.5455	.0645	-				
3.23	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.8790*	.3980	.3335	-			
3.52	ผู้แทนศิษย์เก่า	.5908	.1098	.0452	.2882	-		
3.47	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	.6416*	.1606	.0960	.2374	.0508	-	
3.56	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5496	.0686	.0040	.3294	.0411	.0919	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.21 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.25	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.57	ผู้แทนครู	.6737*	-					
3.43	ผู้แทนผู้ปกครอง	.8202*	.1465	-				
3.24	ผู้แทนองค์กรชุมชน	1.0044*	.3307	.1842	-			
3.48	ผู้แทนศิษย์เก่า	.7691*	.0954	.0051	.1893	.0459	-	
3.43	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	.8151*	.1414	.0051	.1893	.0459	-	
3.60	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.6455*	.0281	.1746	.3588	.1235	.1695	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.22 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์ ^๑	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.08	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.63	ผู้แทนครู	.4411	-					
3.37	ผู้แทนผู้ปกครอง	.7050*	.2639	-				
3.37	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.7035*	.2624	.0147	-			
3.56	ผู้แทนศิษย์เก่า	.5153	.0741	.1897	.1882	-		
3.57	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ^๑	.5042	.0631	.2008	.1993	.0110	-	
3.50	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5741	.1330	.1309	.1294	.0588	.0698	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนองค์กรชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.23 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.09	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.67	ผู้แทนครู	.4249	-					
3.38	ผู้แทนผู้ปกครอง	.7096*	.2847	-				
3.35	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.7442*	.3193	.0345	-			
3.58	ผู้แทนศิษย์เก่า	.5148	.0898	.1949	.2294	-		
3.51	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	.5820	.1571	.1277	.1622	.0672	-	
3.48	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.6148	.1899	.0948	.1294	.0100	.0328	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนองค์กรชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.24 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method) บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.16	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.72	ผู้แทนครู	.4378	-					
3.56	ผู้แทนผู้ปกครอง	.5975*	.1597	-				
3.70	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.4541	.0163	.01434	-			
3.66	ผู้แทนศิษย์เก่า	.4953	.0575	.1022	.0411	-		
3.73	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	.4267	.0111	.1708	.0274	.0686	-	
3.72	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.4306	.0071	.1669	.0235	.0647	.0039	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.25 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์ ^๑	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.19	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.58	ผู้แทนครู	.6110*	-					
3.38	ผู้แทนผู้ปกครอง	.8130*	.2021	-				
3.26	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.9296*	.3186	.1165	-			
3.47	ผู้แทนศิษย์เก่า	.7237*	.1127	.0893	.2059	-		
3.34	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ^๑	.8488*	.2379	.0358	.0807	.1251	-	
3.61	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5825	.0284	.2305	.3471	.1412	.2663	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.26 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์	ผู้ทรง คุณวุฒิ
3.92	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.55	ผู้แทนครู	.3702	-					
3.40	ผู้แทนผู้ปกครอง	.5195	.1493	-				
3.35	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.5728	.2026	.0533	-			
3.46	ผู้แทนศิษย์เก่า	.4610	.0908	.0584	.1118	-		
3.36	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ฯ	.5560	.1859	.0365	.0167	.0950	-	
3.55	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.3669	.0032	.1526	.2059	.0941	.1891	-

จากตารางที่ 4.26 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่าง

ตารางที่ 4.27 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's method) บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทนครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์ฯ	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.19	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.58	ผู้แทนครู	.6110*	-					
3.40	ผู้แทนผู้ปกครอง	.7880*	.1771	-				
3.31	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.8766*	.2657	.0886	-			
3.55	ผู้แทนศิษย์เก่า	.6413*	.0303	.1467	.2353	-		
3.51	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ฯ	.6791*	.0681	.1089	.1975	.0377	-	
3.63	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5590	.0519	.2290	.3176	.0823	.1201	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.28 แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe 's method) โดยรวม

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้แทน ครู	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน พระภิกษุ สงฆ์ฯ	ผู้ทรง คุณวุฒิ
4.05	ผู้บริหารสถานศึกษา	-						
3.59	ผู้แทนครู	.4553	-					
3.44	ผู้แทนผู้ปกครอง	.6137*	.1583	-				
3.36	ผู้แทนองค์กรชุมชน	.6885*	.2331	.0747	-			
3.49	ผู้แทนศิษย์เก่า	.5595*	.1041	.0541	.1290	-		
3.47	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ฯ	.5818*	.1265	.0318	.1067	.0223	-	
3.55	ผู้ทรงคุณวุฒิ	.5011*	.0457	.1126	.1873	.0583	.0806	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยภาพรวม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และผู้บริหารมีบทบาทไม่แตกต่างจากผู้แทนครู

**ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 4.29**

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคิดค่าร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
1. เสนอแนวทางการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาของ สถานศึกษา			1. เสนอแนวทางการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาของ สถานศึกษา		
- การกำหนดนโยบายและ แผนพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ผู้ มีความรู้ ใช้เวลาข้อมูล			- ควรจัดประชุมให้ได้รับรู้ นโยบายและการจัดทำ แผนพัฒนาของสถานศึกษาของ		
คณะกรรมการ คณะกรรมการ มีน้อยคนที่จะมีความรู้ในเรื่อง นี้และมีเวลา	40	16.97	ตนเองเป็นอย่างดีเสียก่อน	28	11.76
- ผู้บริหารมีวาระการดำรง ตำแหน่งจำกัด ทำตามแผนไม่ ครบถ้วน	14	5.88	- ควรจัดทำแผนให้ทันต่อ เหตุการณ์และบูรณาการกับสิ่ง ใหม่ๆ เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้ จริง	27	11.34
- ส่วนใหญ่แล้วเป็นการ กำหนดจากโรงเรียนจาก ผู้บริหารเสียมากกว่า	10	4.20	- ควรเป็นหน้าที่ของ สถานศึกษา แล้วนำเข้าที่ ประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษา	21	8.82

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
2. ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา - คณะกรรมการสถานศึกษา บางท่านขาดความรู้ความ เข้าใจไม่ค่อยได้ พิจารณา แผนปฏิบัติการโดยละเอียด	22	9.24	2. ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี ควรเกิดจากการระดมความ คิดเห็น การมีส่วนร่วม ใน การจัดทำแผนของบุคคลที่ เข้าใจปัญหาอย่างแท้จริง	48	20.16
- ไม่ค่อยมีเวลา สถานศึกษา ดำเนินการเองไม่มีการ ประชาสัมพันธ์และไม่ได้ขอ ความเห็นชอบ	9	3.78	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ ความร่วมมือและให้ความ เห็นชอบ ติดตามการปฏิบัติ ของสถานศึกษา	46	19.32
3. ให้ความเห็นชอบในการ จัดทำ สาระหลักสูตร สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น - คณะกรรมการสถานศึกษา ไม่มีเวลาพิจารณาใน รายละเอียด ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ	16	6.72	3. ให้ความเห็นชอบในการ จัดทำ สาระหลักสูตร สถานศึกษา ให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น - ควรเป็นเรื่องที่สถานศึกษา พิจารณา ดำเนินการเพราะ เป็นผู้มีความรู้ กรรมการ เป็นผู้พิจารณาและสนับสนุน	26	10.08
- หลักสูตรสถานศึกษา เกี่ยวกับหน่วยงานต้นสังกัดไม่ แตกต่างกัน มีเนื้อหาสาระ ที่ผู้เรียนต้องเรียนมากเกินไป	6	2.52	- หลักสูตรสถานศึกษาควร ได้รับข้อมูล จากผู้มีส่วนร่วม	35	13.78

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
4. กำกับและติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา			4. กำกับและติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา		
- คณะกรรมการขาดความเข้าใจในการติดตามแผนควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา	17	7.14	- ควรกำหนดมาตรการให้กรรมการมาร่วมกำกับอย่างจริงจัง	36	15.12
- เกรงใจไม่กล้ากำกับติดตาม	4	1.68	- ควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา กรรมการควรเข้ามาส่งเสริม	25	10.50
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน			5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน		
- เด็กในเขตพื้นที่ยังขาดการดูแลจากภาครัฐ การจัดบริการยังไม่ทั่วถึง	7	2.94	- สถานศึกษาควรจัดบุคลากรและงบประมาณการจัดบริการให้เพียงพอ	36	15.12
			- ควรจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ทราบ	10	4.20

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิ เด็กและเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ - ผู้เกี่ยวข้องยังไม่ให้ความสนใจ เท่าที่ควร	5	2.10	6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิ เด็กและเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ - สถานศึกษาและคณะกรรมการ ควรให้คำความช่วยเหลือตาม สมควร	35	14.70
- สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มี ความชำนาญ	2	0.84	- ควรให้หน่วยงานที่ดูแลพิทักษ์ สิทธิเด็กเข้ามาให้ความช่วยเหลือ หรือส่งครูที่มีความรู้ความสามารถ พิเศษเฉพาะทางมาดูแล	18	7.56
7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วม ร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน การบริหารจัดการด้านวิชาการด้าน งบประมาณ ด้านการบริหาร บุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา - คณะกรรมการยังขาดความรู้ ความเข้าใจ	10	4.20	7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วม ร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน การบริหารจัดการด้านวิชาการด้าน งบประมาณ ด้านการบริหาร บุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา - ควรจัดวิทยากรมาบรรยายให้ ความรู้กับ คณะกรรมการเพื่อเข้า ร่วมในการดำเนินการทุกด้าน	10	6.72
- งบประมาณที่สถานศึกษารับไม่ เพียงพอ	4	1.68	- ภาครัฐควรจัดงบประมาณให้ เพียงพอ คณะกรรมการควรจัดหา งบประมาณสนับสนุน	18	7.56

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
8. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการนักเรียน ทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นและของชาติ - ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องทำงาน หารายได้เลี้ยงชีพ	5	2.10	8. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจน วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ นักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสาน จารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นและของชาติ - รัฐควรจัดงบประมาณเป็น ค่าตอบแทนให้บุคคลในท้องถิ่น ที่มาทำการสอน	13	5.46
- เวลาว่างของวิทยากรไม่ตรง กับการเรียนของนักเรียน	2	0.84	- จัดให้นักเรียนได้เรียนในแหล่ง การเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาจัดกิจกรรม ให้สอดคล้อง	35	14.70
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงาน กับองค์กรทั้ง ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน และมีส่วนร่วมใน การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น - กรรมการบางคนยังไม่เข้าใจ บทบาทหน้าที่	5	2.10	9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษา เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น - กรรมการควรเป็นองค์กรหลักใน การเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา กับองค์กรอื่น	35	14.70

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- กรรมการบางคนเข้ามาเพื่อ มุ่งหาประโยชน์	4	1.68	- ชุมชนควรสร้างความสัมพันธ์ กับสถานศึกษาให้ความร่วมมือใน การพัฒนา	4	1.68
			- ควรจัดให้สถานศึกษาเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน	14	5.88
10. ให้ความเห็นชอบรายงาน ผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษา ก่อนเสนอต่อ สาธารณชน			10. ให้ความเห็นชอบรายงาน ผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษา ก่อนเสนอต่อ สาธารณชน		
- กรรมการไม่ค่อยทราบเรื่อง	5	2.10	- สถานศึกษาควรจัดทำรายงาน ผลแล้วร่วมประชุมกับกรรมการ ก่อนเสนอต่อสาธารณชน	33	13.86
- กรรมการขาดความรู้ความ เข้าใจ	4	1.68	- ควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา แล้วรายงานผลให้สาธารณชน ทราบ	15	6.30
			- สถานศึกษามีการประกันคุณภาพ อยู่แล้ว ควรดำเนินการแล้วแจ้งให้ คณะกรรมการทราบ	6	2.52
11. พิจารณาเสนอแนะการ แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา สถานศึกษาต่อผู้อำนวยการ สำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา มอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา			11. พิจารณาเสนอแนะการ แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา สถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนัก การศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการ สำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อ พิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ที่ปรึกษา		

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ส่วนมากมีการศึกษาน้อย และมีภารกิจส่วนตัวไม่สามารถสละเวลาได้	6	2.52	- ควรพิจารณาผู้มีความรู้และเข้าใจ การปฏิรูปการศึกษาและเสียสละเวลาได้	7	2.94
			- ควรประชุมให้ความรู้ก่อนเสนอแต่งตั้ง	10	4.20
12. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร			12. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร		
- คณะกรรมการสถานศึกษามักจะดำเนินการเอง	3	1.26	- ควรพิจารณาความรู้ความสามารถ ความถนัดเป็นเกณฑ์	5	2.10
- ส่วนใหญ่ไม่ใช่นักการศึกษา	2	0.84	- สถานศึกษาควรพิจารณาถ่วงดุลให้เหมาะสม	6	2.52
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย			13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย		
- มีงานอื่นให้ปฏิบัติมากเกินไปทำให้กระทบการเรียนการสอน	2	0.84	- ควรมอบแต่เรื่องที่เป็นและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	15	6.30
14. อื่นๆ			14. อื่นๆ		
- คณะกรรมการไม่มาร่วมประชุม	5	2.10	- คณะกรรมการควรช่วยส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในเรื่องที่ร้องขอ	6	2.52
			- กรรมการควรเข้าร่วมแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล	4	1.68

n = 238

ชุดที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคิดค่าร้อยละจากผู้ให้สัมภาษณ์

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
1. เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา			1. เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา		
- กรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายน้อยไป การจัดทำแผนต้องใช้เวลา	15	71.42	- ควรเปิดโอกาสให้กรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	16	76.19
- ผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมีมากแต่สถานศึกษายังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์	2	9.52	- ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์	3	14.28
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา			2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา		
- มักมีงานนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดนอกเหนือจากแผนมาให้ปฏิบัติ	7	33.33	- สถานศึกษาควรคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนเป็นหลัก	8	38.09
- สถานศึกษายังไม่ได้ปฏิบัติงานตามแผนอย่างครบถ้วน	6	28.57	- ควรมีการกำหนดข้อบังคับให้สถานศึกษาปฏิบัติตามแผน	3	14.28
- การประเมินคุณภาพมีหลายองค์กรทำให้เกณฑ์การประเมินมีหลายเกณฑ์	2	9.52	- ควรมีการปรับแผนการปฏิบัติงานให้ยืดหยุ่น	2	9.52

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำ สาระหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น - กรรมการยังมีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตรน้อย	17	80.95	3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำ สาระหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น - ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ บุคคลในชุมชนแล้วนำมาเป็นภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	6	28.57
- ขาดวิทยากรที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นบุคคลในท้องถิ่นยังให้ ความร่วมมือน้อย	3	14.28	- ควรมีการจัดงบประมาณ ค่าตอบแทนให้กับภูมิปัญญา ท้องถิ่น	12	57.14
4. กำกับและติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของ สถานศึกษา - มักมีงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในแผน ที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมาย มาให้ปฏิบัติ	8	38.09	4. กำกับและติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของ สถานศึกษา - ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแล การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน	4	19.04
- การดำเนินงานไม่ทันเวลามาก ต้องเร่งรีบเกินไป	6	28.57	- มีมาตรการการติดตาม ประเมินผลอย่างจริงจัง	9	42.85
- ครูที่รับผิดชอบโดยตรงยังไม่ เห็นความสำคัญในการปฏิบัติตาม แผน	2	9.52	- ควรมีการจัดประชุมติดตามงาน และแสดงความคิดเห็นในการ ปรับปรุงงาน	2	9.52
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้น พื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและ ได้มาตรฐาน			5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้น พื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและ ได้มาตรฐาน		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- สถานศึกษาขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	7	33.33	- สถานศึกษาควรจัดบริการให้ได้อย่างทั่วถึง	11	52.38
- นักเรียนส่วนหนึ่งมีการย้ายเข้าย้ายออกติดตามผู้ปกครอง	2	9.52	- ควรมีการสำรวจแนวโน้มอัตราการเพิ่มของนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมล่วงหน้า	5	23.80
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ			6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		
- การตรวจวัดนักเรียนยังไม่ทั่วถึง	8	38.09	- ควรมีการตรวจวัดนักเรียนด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน	2	9.52
- การดูแลนักเรียนเรื่องสิทธิเด็กยังไม่น่าพึงพอใจ	5	23.80	- ควรมีการจัดอัตรากำลังมาดูแลเด็กด้อยโอกาสเป็นการเฉพาะ	7	33.33
- เด็กด้อยโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติทำให้ความพร้อมของการเรียนในห้องไม่เท่ากัน	2	9.52	- ควรมีการจัดงบประมาณสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	9	42.85
7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา			7. เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา		
- คณะกรรมการยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	10	47.61	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรเข้าร่วมดำเนินการทุกด้าน	8	38.09

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- การดำเนินงานในบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะขาดต่อระเบียบ	3	14.28	- ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอในการดำเนินการของสถานศึกษา	4	19.04
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา			8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา		
ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ			ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ		
- วิทยากรจากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีค่าตอบแทน	8	38.09	- ควรจัดงบประมาณเป็นค่าตอบแทน ให้บุคคลในท้องถิ่นที่มาทำการสอน	7	33.33
- หาวิทยากรจากภูมิปัญญาท้องถิ่นยาก	7	33.33	- จัดให้นักเรียนได้เรียนในแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นและสร้างเครือข่าย	6	28.57
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน			9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน		
ประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น			ประสานงาน กับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น		
- คณะกรรมการบางคนเข้ามาแสดงบทบาทหน้าที่มากเกินไป	4	19.04	- ควรจัดการประชาสัมพันธ์ให้กรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่	13	61.90

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่แต่ไม่ช่วยกันรักษาทำให้ทรัพย์สินเสียหาย	2	9.52	- คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้สถานที่เป็นแหล่งวิทยากรและร่วมมือกับสถานศึกษา	7	33.33
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน			10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน		
- คณะกรรมการไม่มีเวลาในการศึกษารายละเอียดของรายงานผลอย่างเพียงพอ	5	23.80	- สถานศึกษาควรจัดประชุมจัดทำรายงานความก้าวหน้า เป็นระยะ ก่อนเสนอต่อสาธารณชน	11	52.38
- ระยะเวลาในการจัดทำรายงานผลน้อยเกินไป	2	9.52	- สถานศึกษามีการประกันคุณภาพ อยู่แล้ว ควรดำเนินการแล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ	2	9.52
11. พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา			11. พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา		
- คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม	7	33.33	- ควรพิจารณาคัดเลือกผู้มีความสามารถและสละเวลาได้	8	38.09
- ที่ปรึกษามักไม่ใช่นักการศึกษา	2	9.52	- ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้และพาศึกษาดูงาน	5	23.80
12. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร			12. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ปัญหา	f	%	ข้อเสนอแนะ	f	%
- คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว	5	23.80	- คณะกรรมการที่พิจารณาเสนอแต่งตั้งควรเป็นเรื่องสำคัญเท่านั้น	6	28.57
- กรรมการไม่ค่อยให้ความสำคัญในการพิจารณาเสนอแต่งตั้ง	4	19.04	- ผู้ได้รับการแต่งตั้งควรเสียสละเวลาและอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง	3	14.28
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย			13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย		
- งานที่มอบหมายมักไม่เกี่ยวข้อง	2	9.52	- งานที่ได้รับมอบหมายควรเกี่ยวข้องกับการศึกษา	4	19.04
			- ควรพิจารณาว่างานที่มอบหมายกรรมการมีความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือไม่	3	14.28
14. อื่นๆ			14. อื่นๆ		
- โครงสร้างการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครได้เหมาะสม	3	14.28	- ควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารงานกรุงเทพมหานครให้โรงเรียนในสังกัดขึ้นกับหน่วยงานทางการศึกษาโดยตรง	9	42.85
			- กรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมาร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วย	8	38.09

n = 21

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ประชากรคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ในกลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 สำนักงานเขต คือสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขม และสำนักงานเขตทวีวัฒนา จำนวน 280 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgen ,1970 :608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างเจาะจงจากสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดของสถานศึกษา กำหนดเป็น

ขนาดใหญ่ 1 แห่ง ขนาดกลาง 1 แห่ง ขนาดเล็ก 1 แห่ง รวม 3 แห่ง ประกอบด้วย ประธาน
คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาใน
พื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา
รวม 21 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
มาตรประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

1.2.3 ขอบข่ายข้อมูลรับรองจากสาขาวิชาศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
แล้วทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือส่ง
แบบสอบถามให้กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตอบแบบสอบถามพร้อมซองใส่แบบสอบถาม
จำหน่ายของถึงผู้วิจัยส่งกลับคืนมายังโรงเรียนวัดอินทราวาส สำนักงานเขตตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 238
ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.44 ส่วนแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน จำนวน 21 คน ด้วยตนเอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน(Standard Deviation : SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA)ถ้ามีนัยสำคัญทาง
สถิติจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้(Scheffe's method)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
ของจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์

1.3 ผลการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1.3.1 ผลการวิจัยจากการสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทน
พระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทน
ผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ประชาชนคณะกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้แทนครู มีการปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ มีการปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาบทบาทเป็นรายข้อพบว่า โดยการปฏิบัติตามบทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก และบทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยของแต่ละบทบาท พบว่า

บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่นที่สถานศึกษาดังอยู่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสามารถอธิบายการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และมีแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและแสดงความคิดเห็นในการแต่งตั้งอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการกับแผนพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทช่วยเหลือให้สถานศึกษาปฏิบัติการตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และกำหนดปฏิทินการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทประสานความร่วมมือกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้แก่สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ฯลฯ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทร่วมส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ จัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามเกิดประโยชน์และเป็นแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และร่วมกำหนดมาตรฐานการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาและกำหนดวิธีตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทร่วมส่งเสริมและกำกับติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และร่วมเสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทนำสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

และท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประสานงานกับชุมชน องค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการศึกษาของท้องถิ่น เสริมสร้างและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับ ชุมชนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด

บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพในสถานศึกษาตาม เกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ และประสานงานในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด การศึกษารายละเอียดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา สถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อ พิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทประสานงานบุคคลที่มีความสนใจด้าน การศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และพิจารณา บุคคลเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ เห็นสมควร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการฝ่ายต่างๆได้ปฏิบัติหน้าที่อย่าง เต็มศักยภาพและด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสำรวจและจัดทำทำเนียบบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในแหล่งชุมชนและสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทให้ ความร่วมมือแก่สถานศึกษาในการดำเนินงานตามภารกิจที่มีความจำเป็นทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และศึกษารายละเอียดของงานอื่นหรือนโยบายที่ต้นสังกัดมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) การเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมบทบาททั้ง 13 ข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน การบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา และบทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบทบาทข้ออื่นๆไม่แตกต่าง

3) การเปรียบเทียบบทบาทตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ในภาพรวมทั้ง 12 ข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนครู ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหากพิจารณาเป็นรายคู่ในแต่ละข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่และประธานกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนองค์กรชุมชน

บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนองค์กรชุมชน

บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนผู้ปกครอง

บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ไม่มีคู่มือแตกต่าง

บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทแตกต่างจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

4) สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 13 ข้อ ประเด็นอื่นๆอีก 1 ข้อ ดังต่อไปนี้

บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องมีความรู้ใช้เวลา ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาน้อยคนที่จะมีความรู้และมีเวลา($f=40$) ส่วนข้อเสนอแนะควรจัดประชุมให้ได้รับรู้ นโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาของตนเป็นอย่างดีเสียก่อน($f=28$)

บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาบางท่านขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ค่อยได้พิจารณาแผนปฏิบัติการโดยละเอียด ($f=22$) ส่วนข้อเสนอแนะแผนปฏิบัติการประจำปีควรเกิดจากการระดมความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของผู้ที่เข้าใจปัญหาอย่างแท้จริง($f=48$)

บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการขาดความเข้าใจในการติดตามแผน ควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ($f=17$) ส่วนข้อเสนอแนะควรกำหนดมาตรการให้คณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมกำกับอย่างจริงจัง($f=36$)

บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาในการพิจารณาในรายละเอียด ยังขาดความรู้ความเข้าใจ($f=16$) ส่วนข้อเสนอแนะควรเป็นเรื่องที่สถานศึกษาพิจารณา ดำเนินการเพราะเป็นผู้มีความรู้ กรรมการ เป็นผู้พิจารณาและสนับสนุน ($f=26$)

บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจ ($f=10$) ส่วนข้อเสนอแนะควรจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้กับ คณะกรรมการเพื่อเข้าร่วมในการดำเนินการทุกด้าน($f=10$)

บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า เด็กในเขตพื้นที่ยังขาดการดูแลจากภาครัฐการจัดบริการยังไม่ทั่วถึง($f=7$) ส่วนข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรจัดบุคลากรและงบประมาณการจัดบริการให้เพียงพอ ($f=36$)

บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อ

คณะกรรมการที่ได้รับการ

แต่งตั้ง ส่วนมากมีการศึกษาน้อยและมีภารกิจส่วนตัวไม่สามารถสละเวลาได้(f=6) ส่วน

ข้อเสนอแนะควรพิจารณาผู้มีความรู้และเข้าใจ การปฏิรูปการศึกษาและเสียสละเวลาได้(f=7)

บทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อย

โอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า ผู้เกี่ยวข้องยังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร(f=5) ส่วนข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรให้คำแนะนำและช่วยเหลือตามสมควร(f=35)

บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องทำงานหารายได้เลี้ยงชีพ(f=5) ส่วนข้อเสนอแนะรัฐควรจัดงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้บุคคลในท้องถิ่นที่มาทำการสอน(f=13)

บทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมี

ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า กรรมการบางคนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่(f=5) ส่วนข้อเสนอแนะคณะกรรมการควรเป็นองค์กรหลักในการเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่น (f=35)

บทบาทข้อ 14 อื่นๆ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการไม่มาร่วมประชุม(f=5) ส่วนข้อเสนอแนะคณะกรรมการควรช่วยส่งเสริมสนับสนุนตามที่สถานศึกษาร้องขอ(f=6)

บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า กรรมการไม่ทราบเรื่องรายงาน(f=5) ส่วนข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลแล้วจัดประชุมคณะกรรมการก่อนเสนอต่อสาธารณชน(f=33)

บทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร ปัญหาส่วนใหญ่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษามักจะดำเนินการเอง(f=3) ส่วนข้อเสนอแนะควรพิจารณาความรู้ความสามารถ ความถนัดเป็นเกณฑ์ (f=5)

บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า มีงานอื่นให้ปฏิบัติมากเกินไปทำให้กระทบการเรียนการสอน($f=2$) ส่วนข้อเสนอแนะควรมอบแต่เรื่องที่เป็นและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ($f=15$)

1.3.2 ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการแจกน้ำหนัก ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 13 ประเด็น ประเด็นอื่นๆอีก 1 ประเด็น ดังต่อไปนี้

บทบาทข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า กรรมการยังมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรน้อย ($f=17$) ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้บุคคลในชุมชนแล้วนำมาเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น($f=6$)

บทบาทข้อ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า กรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายน้อยไป การจัดทำแผนต้องใช้เวลามาก ($f=15$) ข้อเสนอแนะ ควรเปิดโอกาสให้กรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($f=16$)

บทบาทข้อ 7 เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ($f=10$) ข้อเสนอแนะ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรเข้าร่วมดำเนินการทุกด้าน ($f=8$)

บทบาทข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า มักมีงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในแผน ที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายมาให้ปฏิบัติ($f=8$) ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ($f=4$)

บทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า การตรวจวัดนักเรียนยังไม่ทั่วถึง ($f=8$) ข้อเสนอแนะ ควรมีการตรวจวัดนักเรียนด้วยเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน($f=2$)

บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า วิทยากรจากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีค่าตอบแทน($f=8$) ข้อเสนอแนะ ควรจัดงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้บุคคลในท้องถิ่นที่มาทำการสอน($f=7$)

บทบาทข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า มักมีงานนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดนอกเหนือจากแผนมาให้ปฏิบัติ($f=7$) ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนเป็นหลัก($f=8$)

บทบาทข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า สถานศึกษาขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ($f=7$) ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรจัดบริการให้ได้อย่างทั่วถึง($f=11$)

บทบาทข้อ 11 พิจารณาเสนอแนะการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม($f=7$) ข้อเสนอแนะ ควรพิจารณาคัดเลือกผู้มีความสามารถและสะดวกเวลาได้($f=8$)

บทบาทข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการไม่มีเวลาในการศึกษารายละเอียดของรายงานผลอย่างเพียงพอ ($f=5$) ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรจัดประชุมจัดทำรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะก่อนเสนอต่อสาธารณชน($f=11$)

บทบาทข้อ 12 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว($f=5$) ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการที่พิจารณาเสนอแต่งตั้งควรเป็นเรื่องสำคัญเท่านั้น ($f=6$)

บทบาทข้อ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการบางคนเข้ามาแสดงบทบาทหน้าที่มากเกินไป($f=4$) ข้อเสนอแนะ ควรจัดการประชาสัมพันธ์ให้กรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่($f=13$)

บทบาทที่ 14 อื่นๆ ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า โครงสร้างการจัด

การศึกษาของกรุงเทพมหานครได้เหมาะสม($f=3$) ข้อเสนอแนะ ควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารงานกรุงเทพมหานครให้โรงเรียนในสังกัดขึ้นกับหน่วยงานทางการศึกษาโดยตรง($f=9$)

บทบาทข้อ 13 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า งานที่มอบหมายมักไม่เกี่ยวข้อง($f=2$) ข้อเสนอแนะ งานที่ได้รับมอบหมายควรเกี่ยวข้องกับการศึกษา ($f=4$)

2. อภิปรายผล

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อควรอภิปราย ดังนี้

2.1 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 13 ข้อ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประมุข ปทุมชัย(2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเปลียน ชัยดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.2 บทบาทที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ บทบาทข้อ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเร่งปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ ผนึกกำลังทั้งสังคม สร้างสรรค์พัฒนาระบบการศึกษาของเมืองให้ก้าวไกล ก้าวทันโลก เพื่อให้ได้ผลผลิตนักเรียนคุณภาพ พร้อมเป็นพลเมืองที่ทรงคุณค่าของเมือง” โดยมีภารกิจว่า “ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน พัฒนาท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยกระดับการศึกษา ฝีมือ

แรงงาน คุณภาพชีวิต คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณี” และกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 6 ผนึกกำลังทั้งสังคมร่วมเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาและกำหนดเป้าประสงค์ให้สำเร็จภายในปี 2549 (แผนยุทธศาสตร์สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2546 : 3-9) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปรีชา ศรีมุกข์ (2546 : 98) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลางและในบทบาทข้อ 8 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติใน ระดับปานกลาง ได้แก่ เรื่องการส่งเสริมและกำกับติดตามการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น และไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ เรื่องการหารายได้ทรัพย์สิน และทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2.3 บทบาทข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก และเด็กพิการเด็กด้อย

โอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดและอยู่ ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีดา กิ่งเสียง (2546 : 119) ที่ได้ศึกษา การปฏิบัติงานแนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พบว่าด้านส่งเสริมให้มีการ พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนา อย่างเต็มศักยภาพ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.4 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครองปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน การบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะคณะกรรมการไม่มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาทที่ต้องปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประครองขวัญ สัมพะวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านแคน(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ) อำเภอดอนมดแดง จังหวัด อุบลราชธานี พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนมากยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน และอาศัยประสบการณ์ส่วนตัวคิดว่ามีหน้าที่ให้ความ ช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนตามที่โรงเรียนขอความช่วยเหลือ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นจริง และถูกต้องต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพราะความไม่รู้จักในบทบาทและหน้าที่

2.5 การเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นรายชื่อ ตามบทบาทโดยรวมทั้ง 13 ข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู

มีบทบาทแตกต่างจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทน พระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทน ผู้ปกครอง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนครู เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการให้บริการและเป็นผู้รับนโยบายจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครโดยตรง ไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ ส่วนผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ภายนอกสถานศึกษาและอยู่ในฐานะผู้รับบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์พันธุ์ นารทะ (2543 : 133) ที่ศึกษาบทบาทของผู้แทนครูใน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่พบว่า โดยรวมไม่พบความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนครู ใน คณะกรรมการสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ สือประสาน(2542 : 82) ที่ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูเป็นผู้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบปัญหาในทุกข้อและจากการ สัมภาษณ์ที่สอดคล้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ปัญหาการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาซึ่ง อาจเป็นเรื่องที่ต้องใช้ผู้มีความรู้ ใช้ข้อมูล คณะกรรมการน้อยคนที่จะมีความรู้ในเรื่องนี้ คณะกรรมการบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่มีเวลา มีงาน นโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดมาให้ปฏิบัติ สถานศึกษาขาดแคลนงบประมาณ ขาดการดูแลจาก ภาครัฐในการจัดบริการเด็กในพื้นที่ การตรวจวัดนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีน้อยและไม่ ทัวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องหาเลี้ยงชีพแต่ไม่มีค่าตอบแทน คณะกรรมการบางคนเข้ามามีบทบาท มากเกินไป บางคนเข้ามามุ่งหาผลประโยชน์

2.7 การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการ คณะกรรมการสถานศึกษายังขาด ความรู้ความเข้าใจ และไม่ค่อยทราบเรื่องการให้ความเห็นชอบการรายงานผลการดำเนินงาน อาจ เป็นเพราะคณะกรรมการไม่มีเวลาในการศึกษารายละเอียดและมีเวลาจำกัด จึงไม่ได้รับความ ร่วมมือเท่าที่ควร

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยที่พบว่าผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง มีการปฏิบัติตามบทบาทในระดับปานกลาง โดยการอบรมให้ความรู้ตามบทบาทแก่คณะกรรมการและประธานงานอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับปานกลางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก เด็กที่ด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการเต็มตามศักยภาพ ดังนี้

- (1) ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ
- (2) ดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ ให้ได้รับการที่เหมาะสม
- (3) ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ฯลฯ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.3 สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเพื่อปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2547 โดยเฉพาะบทบาทในการเสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

3.1.4 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยที่มีผลการปฏิบัติในระดับปานกลาง ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบทบาทดังนี้

- (1) บทบาทการประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนในเขตบริการ สภาพเศรษฐกิจชุมชน และข้อมูลอื่นๆที่จำเป็นให้แก่สถานศึกษา

(2) สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง

(3) ร่วมกำหนดมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาและจัดหาทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

(4) ร่วมกำหนดมาตรฐานการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาและกำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นจากบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

3.2.2 ควรมีวิจัยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

3.2.3 ควรมีการวิจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติรัตน์ มังคละคีรี (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- คำนึ่ง อัดตศุภนาพันธ์ (2542) “บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดตรัง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิตยา ภัตสรศิริ (2544) “การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยทางการบริหารการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 2* หน่วยที่ 5 หน้า 12 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- นิภา วรรณรักษ์ (2541) “การดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ศึกษากรณีโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ทรงพล ฐานวิสัย (2544) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2544) “ทฤษฎีระบบ” ใน *ประมวลสาระวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ ในการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 3 หน้า 191 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธีรเดช สุโข (2543) “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงการศึกษา” *วารสารข้าราชการครู* 20, (สิงหาคม – กันยายน) : 31
- บุญชิต งามสง่า (2545) “บทบาทของผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดระยอง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประคองขวัญ สัมพะวงศ์ (2546) “ การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านแคน(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก) จังหวัดอุบลราชธานี ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประจวบ สือประสาร(2542) “ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประมุข ปทุมซ้าย (2545) “สภาพปัญหาและผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันราชภัฏสกลนคร

ประยูร ศรีประสาธน์ (2545) “ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับอำนาจการบริหารการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 6 หน้า 169- 17 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ประเวศ วะสี (2543) “ ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อแก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน” *สานปฏิรูป 3* (พฤศจิกายน) 68-69

ปรีชา ศรีมุข (2546) “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปรีดา ก้องเสียง(2546) “การปฏิบัติงานแนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปิยะนุช โพธิ์มี (2541) “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 5 ในการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อม
ศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล

พงศ์พันธุ์ นาระทะ(2544) “บทบาทของผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2542) *การบริหารความขัดแย้ง* กรุงเทพมหานคร

หจก.เม็ดทรายพริ้นติ้ง

พรทิพย์ พุ่มศิริ (2540) “การบริหารทรัพยากรบุคคลในมหาวิทยาลัยของรัฐตาม

ความคิดเห็นของอาจารย์และข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้านบุคคล” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรอดสาหรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545” (2542, 19 สิงหาคม)

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-23

“พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547”

(2547, 23 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก.
หน้า 1-48

พิทักษ์ จอมเมือง (2541) “การศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง”

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

พลสุข สังข์รุ่ง (2546) *มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ* กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏ

สวนดุสิต

ยุทธพน โพธิ์พุดตาล (2546) “การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนของ

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(การบริหารการศึกษา) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รุ่ง แก้วแดง (2540) *ปฏิวัติการศึกษาไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน

เรื่องยศ พจนนุสนธิ์ (2541) “การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ลิปิการ์ พุ่มเล่ง (2541) “การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 2” วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิทยากร เชียงกูล (2540) รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2540 กรุงเทพมหานคร

วุฒิ สุวรรณรังษี (2541) “การปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี” ปริญญาบัตรการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สมถวิล โพธิ์แก้ว (2538) “บทบาทในการพัฒนาของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนของ
ผู้นำทางการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สมเปลี่ยน ชัยดี (2545) “สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย

สมยศ นาวิการ (2540) การบริหารและพฤติกรรมองค์กร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ตะวันออก

สังพร ศรีเมือง (2543) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เสรี ปานเงิน (2546) “บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” การค้นคว้าอิสระตาม
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2543) *ประมวลกฎหมายและระเบียบในการปฏิบัติงานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร (ภาคบริหารบุคคล)* โรงพิมพ์ชุมนุมเกษตรแห่งประเทศไทย

_____. (2545) *แผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549)* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด

_____. (2546) *รายงานสถิติการศึกษา ปี 2545* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด

_____. (2546) *แผนกลยุทธ์สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2545) *คู่มือสถานศึกษาเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2547) *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา

_____. (2545) *คู่มือสถานศึกษาเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว ศึกษาธิการ, กระทรวง (2541) *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ศาสนา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545) “ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 7 หน้า 206-215 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

_____. (2545) “ภาวะผู้นำ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 7 หน้า 31-39 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์

- อมรวิชัย นาคทรพรพ “ คีนอำนาจการจัดการศึกษา คีนปัญญาให้ปวงชน”
สานปฏิรูป 1,12 (กุมภาพันธ์ 2542) 7
- เอกราช ฉัตรใจคำ (2542) “การมีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนของคณะกรรมการ
 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”
 การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อุทัย บุญประเสริฐ (2547) “บทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารและ
 จัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาในประเทศไทย” รายงานการวิจัย
 สำนักนโยบายและแผนการศึกษาสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา
- Bruce, Elkin Louis, Jr. (1972) “ The Role of the Elementary Principals In School
 Community Relations.” *Dissertation Abstracts International* 32 : 6026-A
- Campbell, Roald F. , John E. Corbally and Raphael (1983) . *Nystand. International
 to Education Administration 6 nded. Massachusetts.*
- Dayal Ishwar, and Thomas John M. (1968) “ Operation KPE : Developing a
 New Organization ” *Journal of Appiled Bechavioral Science* 4 p. 488.
- Gorton, Richard D.(1983) *School Administration and Supervision Dupuque.*
 New York: Wm.C. Brown Company Publishers.
- Knezevich, Stephen J.(1984) *Administraion of Publie Education 4 ed..* New York:
 Harper and Row.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W.(1970) “ Determining Sample Size for Research
 Activities ” *Education and Psychological Measurement.* p. 607-610.
- Quigley, Edward Patrick (1993)“ School Govemance:The Perception and Ideal
 Expectations Committes Members of Their Roles and Responsibilities ”
 Dissertation Abstracts Internation Boston. College.
- Sergiovanni, Thomas S., Barlinyame Martin (1992), *Govemance and
 Administration 3 Thed. Allynand Bacon. Masseurchussetts.*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชื่อ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโส
สถานที่ทำงาน โรงเรียนพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ
วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์คุชเชีบัณฑิต ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์โรงเรียนพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทย
ทหารเรือ 19 ปี อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ชื่อ นางประภัสสร หุ่นแก้วชมภู
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดบุญประดิษฐ์ สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏธนบุรี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 16 ปี
3. ชื่อ นายประทีน จำปาเงิน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้บริหารสถานศึกษา 17 ปี
4. ชื่อ นางกาญจนา เม็งตระกูล
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบางยี่ขัน สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏธนบุรี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้บริหารสถานศึกษา 8 ปี
5. ชื่อ นางสาวมณฑิรา โกสุม
สถานที่ทำงาน ฝ่ายแผนงานบริหารการศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นนิเทศก์ของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 14 ปี

ภาคผนวก ข

รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างสังกัดกรุงเทพมหานคร

รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขต	รายชื่อสถานศึกษา
ตลิ่งชัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนวัดชัยพฤกษ์มาลา 2. โรงเรียนชุมชนทางตลิ่งชัน 3. โรงเรียนฉิมพลี 4. โรงเรียนวัดทอง(อุดมศิลป์วิทยาคาร) 5. โรงเรียนวัดมะกอก 6. โรงเรียนวัดโพธิ์(ราษฎร์ผดุงผล) 7. โรงเรียนวัดอินทราวาส 8. โรงเรียนวัดปากน้ำฝั่งเหนือ 9. โรงเรียนวัดเกาะ 10. โรงเรียนวัดพิบูล 11. โรงเรียนวัดกระโสมทอง 12. โรงเรียนวัดราษฎร์ฐาน 13. โรงเรียนวัดตลิ่งชัน 14. โรงเรียนวัดช่างเหล็ก
ทวีวัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนคลองคันไทร(สุขล้อมอุทิศ) 2. โรงเรียนคลองทวีวัฒนา 3. โรงเรียนคลองบางพรหม 4. โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ 5. โรงเรียนวัดปุณณาวาส 6. โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม
บางแค	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนวัดบุญประดิษฐ์ 2. โรงเรียนคลองหนองใหญ่ 3. โรงเรียนวัดศาลาแดง 4. โรงเรียนบางไผ่ 5. โรงเรียนบางเชือกหนัง 6. โรงเรียนวัดพรหมสุวรรณสามัคคี

สำนักงานเขต	รายชื่อสถานศึกษา
	7. โรงเรียนบางแคเหนือ 8. โรงเรียนวัดม่วง 9. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง 10. โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ
หนองแขม	1. โรงเรียนวัดหนองแขม(สหราษฎร์บูรณะ) 2. โรงเรียนวัดอุดมรังสี 3. โรงเรียนประชาบำรุง 4. โรงเรียนบ้านขุนประเทศ 5. โรงเรียนคลองบางแวก(มนต์ จรัสสิงห์) 6. โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

อำนาจ

ครุฑ

ที่ ศธ 0522.16/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

24 ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาท
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตาม โครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวว่านักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมี
ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น
เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร.0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 – 7

สำเนา

ครูท

ที่ ศธ 0522.16/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 1112

15 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์หลังนามในหนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

ข้าพเจ้า นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความประสงค์ขออนุญาตหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดลงนามในหนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยมาทำหนังสือนี้
จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

เพื่อโปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาทำขึ้น

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันศิริจนาวงศ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

สำเนา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

29 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา

ข้าพเจ้า นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ในการนี้ ข้าพเจ้าจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สถานศึกษาในสำนักงานเขตดลิ่งชั้น
สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตหนองแขมและสำนักงานเขตทวีวัฒนา สถานศึกษาละ 7 ชุด จำแนกเป็น

1. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	1	ชุด
2. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่	1	ชุด
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน	1	ชุด
4. ผู้แทนศิษย์เก่า	1	ชุด
5. ผู้แทนผู้ปกครอง	1	ชุด
6. ผู้แทนครู	1	ชุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษา	1	ชุด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดส่งแบบสอบถามให้ผู้เกี่ยวข้องกรอกข้อมูล
พร้อมเก็บรวบรวมตามรายละเอียดที่ข้าพเจ้าเสนอมาพร้อมนี้ ข้าพเจ้าจะประสานงานมาเพื่อขอเก็บแบบสอบถาม
กลับคืนต่อไป หวังว่าคงได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ง

สำเนาระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2547

สำเนา

ครูฯ

**ระเบียบกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2547**

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และกฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ สรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงวางระเบียบขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2547”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักเรียน และให้ความหมายรวมถึงบุคคลที่ นักเรียนอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือที่นักเรียนอยู่รับใช้งาน

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกรุงเทพมหานคร

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า ชุมชนแออัด ชุมชนชานเมือง เคหะชุมชน หมู่บ้านจัดสรร และชุมชนเมืองที่กรุงเทพมหานคร กำหนดขึ้น ทั้งนี้โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบ

กรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน และมีที่ตั้งแน่นอนอยู่ในท้องที่แขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียน
ในสถานศึกษาหรือท้องที่แขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่

“ศิษย์เก่า” หมายความว่า ผู้ที่สถานศึกษารับรองว่าสำเร็จการศึกษาจากหรือเคยศึกษาใน
สถานศึกษานั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่ง

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่ง

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่ง สถานศึกษาละไม่
น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน

ข้อ 6 คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(1) ประธานกรรมการ

(2) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งคน

(3) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวนหนึ่งคน

(4) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนหนึ่งคน

(5) กรรมการที่เป็นผู้แทนกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน

(6) กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวนหนึ่งคน

(7) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่จำนวน

หนึ่งรูปหรือหนึ่งคน

(8) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งถึงเจ็ดคน

(9) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 7 ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) ต้องมี
คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(2) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(5) ไม่เป็นคู่สัญญากับสถานศึกษานั้น

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตาม(5) ต้อง
ออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้าม หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบกิจการ

หรือการใดๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อผู้บริหารสถานศึกษาภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งหากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

ข้อ 8 นอกจากคุณสมบัติตามข้อ 7 แล้ว

(1) กรรมการตามข้อ 6 (2) ต้องเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

(2) กรรมการตามข้อ 6 (3) ต้องเป็นครูในสถานศึกษานั้น

(3) กรรมการตามข้อ 6 (4) ต้องไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

(4) กรรมการตามข้อ 6 (6) ต้องเป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้าง ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

(5) กรรมการตามข้อ 6 (8) ต้องไม่เป็นกรรมการสถานศึกษาในสังกัด

กรุงเทพมหานครเกินกว่าสามแห่งขึ้นไปในเวลาเดียวกัน และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

ข้อ 9 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(1) การสรรหาและเลือกกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) และ (6) ให้บุคคลแต่ละประเภทเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 7 และข้อ 8 จากนั้นให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือประเภทละหนึ่งคน ทั้งนี้ โดยให้แต่ละประเภทแยกกันดำเนินการ

(2) การสรรหาและเลือกกรรมการตามข้อ 6 (4) ให้องค์กรชุมชนเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 7 และข้อ 8 จากนั้นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือจำนวนหนึ่งคนในกรณีไม่มีองค์กรชุมชนในท้องที่แขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการให้ผู้บริหารสถานศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชนในท้องที่แขวงใกล้เคียง หรือในท้องที่แขวงของเขตใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนในสถานศึกษานั้น

(3) การสรรหาและเลือกกรรมการตามข้อ 6 (5) ให้ดำเนินการโดยพิจารณาร่วมกันของผู้ที่ได้รับการสรรหาและได้รับเลือกให้เป็นกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และกรรมการตามข้อ 6 (9)

(4) การสรรหาและเลือกกรรมการตามข้อ 6 (8) ให้ดำเนินการโดยการพิจารณา

ร่วมกันของผู้ที่ได้รับการสรรหาและได้รับเลือกให้เป็นกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ กรรมการตามข้อ 6 ให้ได้จำนวนสองถึงแปดคน

(5) การสรรหาและเลือกประธานกรรมการให้ผู้รับเลือกให้ผู้รับเลือกให้เป็น กรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) และกรรมการตามข้อ 6 (9) ร่วมกันเลือกประธานกรรมการจาก ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(6) ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับการสรรหาและได้รับเลือกตาม (1) ถึง (5) ต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็น ประธานกรรมการและกรรมการ

ข้อ 10 หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และการเลือกกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบ นี้ให้เป็นไปตามประกาศของสถานศึกษา

ข้อ 11 ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) และมี วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และได้รับแต่งตั้งใหม่อีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งให้พ้นจากตำแหน่งตามมติของคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสอง ในสามของกรรมการทั้งหมดพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อ สถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ

(4) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 หรือข้อ 8

(5) พ้นจากการเป็นพระภิกษุ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น เฉพาะกรรมการตาม

ข้อ 6 (7)

ข้อ 12 ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) หรือ (8) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ แทนภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการก็ได้ ให้ผู้ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนครบวาระ และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่

ข้อ 13 ในวาระเริ่มแรกให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ข้อ 14 ในวาระเริ่มแรกกรรมการตามข้อ 6 (3) ยังไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจนกว่าคุรุสภาจะกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ 15 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- (2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- (3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- (4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- (6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- (7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
- (8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- (9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- (10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน
- (11) พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา ต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมาย เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
- (12) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควร
- (13) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 16 ให้การประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละสองครั้ง

การดำเนินการประชุมคณะกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

โดยให้มีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้มีผู้แทน
ของนักเรียนเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของนักเรียนโดยตรง ให้รับฟังความคิดเห็น
ของนักเรียนประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการประชุมต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งภายใน
สิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการประชุม

ข้อ 17 ให้ปลัดกรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2547

สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก จ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ภาคผนวก ฉ

- แบบสอบถาม
- แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

.....

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มสำนักงานเขตที่ 11 โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท เปรียบเทียบบทบาทและเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. โปรดตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริง คำตอบของท่านจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมมิได้นำเสนอเป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงานใดๆทั้งสิ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1** เป็นการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** เป็นการสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
- ตอนที่ 3** เป็นการสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา)
นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย 3✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความจริง

1. บทบาทการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือ
ผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่
☐ ผู้แทนองค์กรชุมชน	☐ ผู้แทนศิษย์เก่า
☐ ผู้แทนผู้ประกอบการ	☐ ผู้แทนครู
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	

2. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30-39 ปี
☐ 40-49 ปี	☐ 50-59 ปี
☐ มากกว่า 59 ปี	

4. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษาและต่ำกว่า	☐ มัธยมศึกษา
☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ สูงกว่าปริญญาโท

5. อาชีพ

☐ รับราชการ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ ลูกจ้าง	☐ ครูจ้าง
☐ เกษตรกร	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้าง 0	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

6. ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ 1-2 ปี	☐ 3-4 ปี
☐ 5-6 ปี	☐ มากกว่า 6 ปี

ตอนที่ 2 ระดับการมีบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ
บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

- 5 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษามากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษามาก
 3 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาน้อย
 1 หมายถึง ระดับการมีบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ตรงกับ
ความเห็นมากที่สุด

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	บทบาทที่ 1 เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาสามารถอธิบายการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก่ผู้อื่นได้					
2	ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่น ที่สถานศึกษาตั้งอยู่					
3	เสนอแนวทางในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
4	เสนอแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์ชุมชน					
5	เสนอแนวทางในการกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6	บทบาทที่ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาของสถานศึกษา					
7	แสดงความคิดเห็นในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาสถานศึกษา					
8	แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
9	พิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการหรือยุทธศาสตร์การดำเนินงาน กิจกรรมงานโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา					
10	ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา					
11	บทบาทที่ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
12	วิเคราะห์ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
13	วิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
14	ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
15	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16	บทบาทที่ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา กำหนดปฏิทินการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา					
17	ศึกษารายละเอียดของรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					
18	แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะตามรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					
19	ติดตามดูแลช่วยเหลือการดำเนินงานของสถานศึกษา					
20	ช่วยเหลือให้สถานศึกษาปฏิบัติตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
21	บทบาทที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนในเขตบริการ					
22	ประสานงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการคมนาคม สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และข้อมูลอื่นที่จำเป็นให้แก่สถานศึกษา					
23	สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง					
24	ช่วยจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา และสิ่งจำเป็นอื่นๆแก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
25	ประสานความร่วมมือกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา					
26	บทบาทที่ 6 พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ					
27	ดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้ายทารุณให้ได้รับบริการที่เหมาะสม					
28	ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ฯลฯ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
29	ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ					
30	สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก					
31	บทบาทที่ 7 เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ร่วมกำหนดมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษา และจัดหาทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
32	ร่วมกำหนดมาตรฐานการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษา และกำหนดวิธีตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
33	ร่วมกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
34	ให้การสนับสนุน ขกย่อง เชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นของสถานศึกษา					
35	ร่วมส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่จัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม เกิดประโยชน์และเป็นแหล่งการเรียนรู้					
36	บทบาทที่ 8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ					
37	ส่งเสริมให้มีการจัดหารายได้ ทรัพย์สิน และทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน					
38	ร่วมเสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา					
39	ส่งเสริมในการนำวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน					
40	ส่งเสริมและกำกับติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ					
40	สนับสนุน ขกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ร่วมเป็นวิทยากรของสถานศึกษา					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
41	บทบาทที่ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น					
42	ประสานกับชุมชนองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการศึกษาของท้องถิ่น					
43	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา ร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น					
44	สนับสนุนให้สถานศึกษาใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่นและขององค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน					
45	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการชุมชน					
46	นำสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น					
47	บทบาทที่ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน					
48	ศึกษารายละเอียดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา					
49	ส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
48	ตรวจสอบผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา					
49	รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี					
50	ประสานงานในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					
51	<u>บทบาทที่ 11</u> พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา					
52	ศึกษาพิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา					
53	สรรหาบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา					
54	ร่วมคัดเลือกบุคคลที่มีความสนใจด้านการศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา					
55	พิจารณานักบุคคลเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานศึกษา					

ข้อที่	บทบาทตามอำนาจหน้าที่	ระดับการมีบทบาท				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
56	บทบาทที่ 12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควร พิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการศึกษาด้านต่างๆ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของสถานศึกษา					
57	สำรวจและจัดทำทำเนียบบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในแหล่งชุมชนและสถานศึกษา เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆของสถานศึกษา					
58	ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆในการดำเนินงานของสถานศึกษา					
59	สนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการฝ่ายต่างๆได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพและด้วยความเต็มใจ					
60	ให้ความช่วยเหลือและติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ					
61	บทบาทที่ 13 ปฏิบัติกรอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ศึกษารายละเอียดของงานอื่นหรือนโยบายที่ต้นสังกัด มอบหมาย					
62	ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามภารกิจเร่งด่วนของสถานศึกษา					
63	ให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาในการดำเนินงานตามภารกิจที่มีความจำเป็นทุกด้าน					
64	ร่วมแก้ปัญหาในการดำเนินงานด้านต่างๆของสถานศึกษา					
65	เข้าร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ตามความต้องการของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
6. พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ
7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน
11. พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา ต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาหรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษามอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
12 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควร
13. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
14. อื่นๆ.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาหรือไม่ ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไร
2. ท่านคิดว่าแผนปฏิบัติการประจำปีในสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร
3. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น หรือไม่ ท่านมีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร
4. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาหรือไม่ ท่านมีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร
5. ท่านคิดว่าเด็กในเขตบริการของสถานศึกษาของท่าน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐานหรือไม่ ท่านมีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>6. ท่านคิดว่าสถานศึกษาการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มี ความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็ม ศักยภาพในสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร</p>	<p>.....</p>
<p>7. ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มาตรฐานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาเป็นอย่างไร มีปัญหาและ ข้อเสนอแนะอย่างไร</p>	<p>.....</p>
<p>8. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาใน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจน วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่นและของชาติหรือไม่ ท่านมี ข้อเสนอแนะอย่างไร</p>	<p>.....</p>
<p>9. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและ ท้องถิ่น หรือไม่ ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร</p>	<p>.....</p>
<p>10. ท่านคิดว่าทำให้ความเห็นชอบรายงานผล การดำเนินงานประจำปีการศึกษา ก่อนเสนอต่อ สาธารณชน มีปัญหาหรือไม่ ท่านมีข้อเสนอแนะ อย่างไร</p>	<p>.....</p>

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
11. ท่านคิดว่าการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ ปรึกษาสถานศึกษา ต่อผู้อำนวยการสำนัก การศึกษา หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา มอบหมาย มีปัญหาหรือไม่ท่านมีข้อเสนอแนะ อย่างไร
12. คิดว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควรของ สถานศึกษาท่าน มีปัญหาหรือไม่ ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร
13. ท่านคิดว่าการปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย ของสถานศึกษาของท่านมีปัญหา หรือไม่ ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร
14. อื่น ๆ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุรพัศ ชาดิธรรมรักษา
วัน เดือน ปีเกิด	1 พฤศจิกายน 2499
สถานที่เกิด	อำเภอมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	กศ.บ.(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน พ.ศ.2524
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดอินทราวาส กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดอินทราวาส